

Plan wynikowy. Klasa 6

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
1. Powrót do kultury starożytności 1. Czym było odrodzenie. 2. Piękno włoskich miast. 3. <i>Człowiekiem jestem...</i> 4. Michał Anioł. 5. Leonardo da Vinci. 6. Skromny drukarz z Moguncji. 7. „Walczyć z wiatrakami...?” <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> • epoka nowożytna • renesans / odrodzenie jako zainteresowanie sztuką i kulturą starożytną • humanista – wzór człowieka renesansu • rozwój miast w epoce odrodzenia na przykładzie miast włoskich • mecenas – opiekun artystów • Mikołaj Kopernik jako przykład człowieka renesansu • Leonardo da Vinci i Michał Anioł oraz ich dzieła • wynalazek druku 	<u>Zagadnienia spoza PP</u> <u>16. Mikołaj Kopernik i jego odkrycie.</u> Uczeń: 1) opowiada o życiu Mikołaja Kopernika, używając pojęć: uczyony, astronom, odkrycie naukowe.	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd budowli renesansowej • wskazuje na osi czasu XV i XVI w. • wskazuje na mapie Europy Włochy i przy pomocy nauczyciela wskazuje miasta włoskie: Rzym, Florencję, Wenecję, Bolonię, Mediolan • wymienia co najmniej jednego twórcę okresu odrodzenia • wymienia Mikołaja Kopernika, jako przykład człowieka renesansu • odpowiada na pytanie, dlaczego wynalazek druku był tak ważny dla ludzkości 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia i terminy: nowożytność, humanista, odrodzenie, mecenas • wymienia wybitnych przedstawicieli epoki odrodzenia – Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Jana Gutenberga • na podstawie ilustracji wskazuje nawiązania do starożytności w sztuce odrodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia twierdzenie, że Włochy były kolebką renesansu • krótko omawia znaczenie rozwoju gospodarczego miast włoskich dla rozwoju kultury i sztuki w okresie odrodzenia • wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła i Leonarda da Vinci • wie, jaka była pierwsza drukowana książka 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji porównuje architekturę średniowiecza i odrodzenia • omawia, w jaki sposób doszło do wynalezienia druku i jakie to miało znaczenie • wyjaśnia powiedzenia: „walczyć z wiatrakami” i „nic, co ludzkie, nie jest mi obce” oraz podaje ich genezę 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia samodzielnie zebrane informacje na temat twórców renesansu
2. Wielcy żeglarze i odkrywcy 1. Afryka, Azja, Europa i ogromny ocean. 2. Karawela, kompas, astrolabium i wszystko, co pomagało żeglarzom.	<ul style="list-style-type: none"> • wyobrażenie ludzi średniowiecza o świecie • wynalazki ułatwiające żeglugę – karawela, kompas, astrolabium • poszukiwanie drogi morskiej do Indii – Henryk Żeglarz i Bartolomeu Diaz 	<u>15. Odkrycie Nowego Świata.</u> Uczeń: 1) umieszcza Krzysztofa Kolumba i jego pierwszą odkrywczą wyprawę w czasie i w przestrzeni;	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Amerykę Północną i Południową oraz Indie • wie, kim był Krzysztof Kolumb i czego dokonał • poprawnie określa wiek, w którym Krzysztof Kolumb odkrył Amerykę 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwiska słynnych podróżników i żeglarzy: Krzysztofa Kolumba, Henryka Żeglarza, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie trasy wypraw wielkich podróżników: Krzysztofa Kolumba, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana • wymienia towary, jakie sprowadzano do Europy z Indii 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wyobrażenie o świecie ludzi w średniowieczu i w epoce nowożytnej • omawia znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana • wymienia przyczyny odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przygotowuje wypowiedź na temat odkryć geograficznych w XV i XVI w. oraz w czasach późniejszych

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>3. Odważni, ciekawi przygód – Henryk Żeglarz i Bartolomeu Diaz.</p> <p>4. Wielka wyprawa Krzysztofa Kolumba.</p> <p>5. Którędy do Indii – wyprawa Vasco da Gamy.</p> <p>6. „Victorią” dookoła świata.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyprawa Krzysztofa Kolumba i odkrycie nowego lądu • wyprawa Vasco da Gamy • Ferdynand Magellan – pierwsza podróż dookoła świata • Stary i Nowy Świat 	<p>2) opisuje odkrycie Krzysztofa Kolumba, używając pojęć: karawela, Nowy Świat, Indianie, broń palna;</p> <p>3) wymienia następstwa wypraw odkrywczych dla Europy i dla Ameryki.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakiego lądu szukał Krzysztof Kolumb, wyruszając w swoją podróż • wymienia wynalazki, które ułatwiły żeglugę i przyczyniły się do wielkich odkryć geograficznych: astrolabium, karawela, kompas • wymienia kontynenty, które określano mianem Starego i Nowego Świata • wie, kto stał na czele pierwszej wyprawy dookoła świata 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia i terminy: karawela, astrolabium, kompas 		
<p>3. Skutki wielkich odkryć geograficznych</p> <p>1. Wyprawy konkwistadorów.</p> <p>2. Kolonizacja nowych terenów.</p> <p>3. Nieznany świat – Inkowie i Aztekowie.</p> <p>4. Co Europejczycy zyskali dzięki wyprawom morskim.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • konkwistadorzy i ich wyprawy • kolonizacja Nowego Świata • Indianie i ich kultura – Aztekowie, Inkowie • wpływ odkryć geograficznych na życie mieszkańców Europy i obydwu Ameryk 	<p>15. <u>Odkrycie Nowego Świata.</u></p> <p>Uczeń:</p> <p>3) wymienia następstwa wypraw odkrywczych dla Europy i dla Ameryki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Amerykę Środkową i Amerykę Południową • rozumie pojęcie kolonizacji • wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb nazwał mieszkańców Ameryki Indianami • wie, kim byli Aztekowie i Inkowie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: konkwistador, kolonizacja • wie, kim byli Ferdynand Korteż i Montezuma • wymienia co najmniej dwa skutki odkryć geograficznych • wymienia towary sprowadzane z Ameryki do Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia osiągnięcia Azteków i Inków • omawia przebieg wypraw konkwistadorów • omawia skutki odkryć geograficznych dla państw europejskich i ludów zamieszkujących Amerykę prekolumbijską 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie tereny, które były zamieszkałe przez Azteków i Inków • charakteryzuje skutki odkryć geograficznych z uwzględnieniem zmian demograficznych, ekonomicznych i kulturowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zastanawia się, czy odkrycia geograficzne miały bezpośredni wpływ na historię Polski

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
4. Dwór Jagiellonów na Wawelu 1. Na dworze Zygmunatów. 2. Renesansowy Wawel. 3. W kręgu poetów i uczonych. 4. W trosce o państwo. 5. Następcza Zygmunta I. Środki dydaktyczne: • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> • panowanie Zygmunta Starego i Zygmunta II Augusta jako czasy złotego wieku Rzeczypospolitej • architektura i sztuka renesansowa w Polsce • rozwój kultury polskiej – Jan Kochanowski, Mikołaj Rej • sukcesy polityczne Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta – przyłączenie Mazowsza, hołd pruski, unia lubelska 	18. Dwór Jagiellonów. Uczeń opisuje życie dworskie na Wawelu w okresie panowania Zygmunatów, używając pojęć: dwór, komnata, arras. 20. Rzeczpospolita Obojga Narodów. Uczeń: 1) wyjaśnia, na czym polegała unia lubelska i wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia dwóch ostatnich królów z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta • wie, kim była królowa Bona • prawidłowo umieszcza na osi czasu wiek XVI • podaje datę zawarcia unii lubelskiej – 1569 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: arrasy, arkady, krużganki • wie, dlaczego wiek XVI nazywamy „złotym wiekiem kultury polskiej” • zna daty hołdu pruskiego (1525 r.) i unii lubelskiej (1569 r.) • wie, kim byli Jan Kochanowski i Mikołaj Kopernik 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy charakterystyczne architektury renesansowej • krótko charakteryzuje ceremoniał dworski na dworze Jagiellonów • omawia reformy gospodarcze przeprowadzone za panowania ostatnich Jagiellonów • wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postać królowej Bony • wymienia przykłady architektury renesansowej w Polsce • wskazuje na mapie Koronę Królestwa Polskiego, Litwy i Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje największe dzieła renesansu we Włoszech i w Polsce
POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O EPOCE ODRODZENIA Środki dydaktyczne: • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna	1. Powrót do kultury starożytności. 2. Wielcy żeglarze i odkrywcy. 3. Skutki wielkich odkryć geograficznych. 4. Dwór Jagiellonów na Wawelu.	jw.	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd budowli renesansowej • wskazuje na osi czasu XV i XVI w. • wskazuje na mapie Europy Włochy i przy pomocy nauczyciela wskazuje miasta włoskie – Rzym, Florencję, Wenecję, Bolonię, Mediolan • wymienia co najmniej jednego twórcę okresu odrodzenia • wymienia Mikołaja Kopernika, jako przykład człowieka renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: nowożytność, humanista, odrodzenie, mecenas • wymienia wybitnych przedstawicieli epoki odrodzenia – Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Jana Gutenberga • na podstawie ilustracji wskazuje nawiązania do starożytności w sztuce odrodzenia • wymienia nazwiska słynnych podróżników i żeglarzy: Krzysztofa Kolumba, Henryka Diaza, Vasco da Gama i Ferdynanda Magellana 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia twierdzenie, że Włochy były kolebką renesansu • krótko omawia znaczenie rozwoju gospodarczego miast włoskich dla rozwoju kultury i sztuki w okresie odrodzenia • wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła i Leonarda da Vinci • wie, jaka była pierwsza drukowana książka • wskazuje na mapie trasy wypraw wielkich podróżników: Krzysztofa Kolumba, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gama i Ferdynanda Magellana 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji porównuje architekturę średniowiecza i odrodzenia • omawia, w jaki sposób doszło do wynalezienia druku i jakie to miało znaczenie • wyjaśnia powiedzenia: „walczyć z wiatrakami” i „nic, co ludzkie, nie jest mi obce” oraz podaje ich genezę • porównuje wyobrażenie o świecie ludzi w średniowieczu i w epoce nowożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia samodzielnie zebrane informacje na temat twórców renesansu • samodzielnie przygotowuje wypowiedź na temat odkryć geograficznych w XV i XVI w. oraz w czasach późniejszych • zastanawia się, czy odkrycia geograficzne miały bezpośredni wpływ na historię Polski

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • odpowiada na pytanie, dlaczego wynalazek druku był tak ważny dla ludzkości • wskazuje na mapie Amerykę Północną i Południową oraz Indie • wie, kim był Krzysztof Kolumb i czego dokonał • poprawnie określa wiek, w którym Krzysztof Kolumb odkrył Amerykę • wskazuje na mapie Amerykę Środkową i Amerykę Południową • rozumie pojęcie kolonizacji • wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb nazwał mieszkańców Ameryki Indianami • wie, kim byli Aztekowie i Inkowie • wymienia dwóch ostatnich królów z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta • wie, kim była królowa Bona • poprawnie umieszcza na osi czasu wiek XVI • podaje datę zawarcia unii lubelskiej (1569 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakiego ładu szukał Krzysztof Kolumb, wyruszając w swoją podróż • wymienia wynalazki, które ułatwiły żeglugę i przyczyniły się do wielkich odkryć geograficznych: astrolabium, karawela, kompas • wymienia kontynenty, które określano mianem Starego i Nowego Świata • wie, kto stał na czele pierwszej wyprawy dookoła świata • wyjaśnia pojęcia: konkwistador, kolonizacja • wie, kim byli Ferdynand Korteż i Montezuma • wymienia co najmniej dwa skutki odkryć geograficznych • wymienia towary sprowadzane z Ameryki do Europy • wyjaśnia terminy: arrasy, arkady, krużganki • wie, dlaczego wiek XVI nazywamy „złotym wiekiem kultury polskiej” 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia towary, jakie sprowadzono do Europy z Indii • wyjaśnia pojęcia i terminy: karawela, astrolabium, kompas • wymienia osiągnięcia Azteków i Inków • omawia przebieg wypraw konkwistadorów • omawia skutki odkryć geograficznych dla państw europejskich i ludów zamieszkujących Amerykę prekolumbijską • wymienia cechy charakterystyczne renesansowej architektury • krótko charakteryzuje ceremoniał dworski na dworze Jagiellonów • omawia reformy gospodarcze przeprowadzone za panowania ostatnich Jagiellonów • wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana • wymienia przyczyny odkryć geograficznych • wskazuje na mapie tereny, które były zamieszkałe przez Azteków i Inków • charakteryzuje skutki odkryć geograficznych z uwzględnieniem zmian demograficznych, ekonomicznych i kulturowych • charakteryzuje postać królowej Bony • wymienia przykłady architektury renesansowej w Polsce • wskazuje na mapie Koronę Królestwa Polskiego, Litwy i Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje największe dzieła renesansu we Włoszech i w Polsce

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> zna daty hołdu pruskiego (1525 r.) i unii lubelskiej (1569 r.) wie, kim byli Jan Kochanowski i Mikołaj Kopernik 			
CZĘŚĆ II. RZECZPOSPOLITA OBOJGA NARODÓW							
<p>5. W Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p> <p>1. Ostatni z rodu. 2. Zgoda, wolność i prawo. 3. Szlachta wybiera króla.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> postanowienia unii lubelskiej Rzeczypospolita jako państwo Polski i Litwy kim był w Rzeczypospolitej obywatel szlachta i magnaci wybór króla – wolna elekcja Henryk Walezy – pierwszy wybrany podczas wolnej elekcji 	<p><u>20. Rzeczypospolita Obojga Narodów.</u></p> <p>Uczeń: 1) wyjaśnia, na czym polegała unia lubelska i wskazuje na mapie Rzeczypospolitą Obojga Narodów; 2) opisuje, w jaki sposób wybierano króla, używając pojęć: elekcja, pole elekcyjne, koronacja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa, które wchodziły w skład Rzeczypospolitej Obojga Narodów wie, kto w Rzeczypospolitej miał prawo wyboru króla rozumie pojęcie wolnej elekcji wyjaśnia pojęcie bezkrólewia 	<ul style="list-style-type: none"> wie, kto był pierwszym królem wybranym w Polsce w drodze wolnej elekcji wymienia najważniejsze zasady ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów: wolność, zgoda i prawo podaje datę pierwszej wolnej elekcji – 1573 r. wyjaśnia, kto miał prawo wybierać króla 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co oznacza, że król rządzi dziedzicznie lub w wyniku elekcji charakteryzuje pierwszego króla wybranego w drodze wolnej elekcji i wyjaśnia, dlaczego potajemnie opuścił Polskę opisuje przebieg sejmiku elekcyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jaką rolę podczas bezkrólewia odgrywał prymas wyjaśnia, co oznaczały zasady: wolności, zgody i prawa w ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów wymienia zasady ustroju Rzeczypospolitej zapisane w artykułach henrykowskich 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, korzystając z internetu oraz źródeł pozapodręcznikowych, przygotowuje wypowiedź na temat królów elekcyjnych
<p>6. Kto razem z królem rządził państwem</p> <p>1. Król i szlachta wspólnie rządzili państwem. 2. Sejm walny. 3. Sejmiki ziemskie. 4. Skład sejmiku.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> przywileje szlacheckie sejm walny jako najważniejszy organ władzy w państwie sejmiki ziemskie – samorząd szlachecki posłowie i senatorowie trzy stany sejmujące – król, senat i izba poselska 	<p><u>19. Polski szlachcic.</u></p> <p>Uczeń: 1) charakteryzuje obowiązki szlachcica wobec państwa, używając pojęć: sejm, sejmik, pospolite ruszenie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia trzy stany sejmujące: króla, senat i izbę poselską wie, jak wybierani byli posłowie na sejm walny wyjaśnia, z pomocą nauczyciela, na czym polegała demokracja szlachecka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: przywileje szlacheckie, pospolite ruszenie, senat, izba poselska, sejmiki ziemskie, nietykalność osobista wie, czym się różniła magnateria od szlachty średniej i szlachty ubogiej wyjaśnia, w jakim celu były zwoływane sejmiki ziemskie 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie formułuje wypowiedź na temat praw i obowiązków szlachty omawia różnicowanie społeczne szlachty na przykładzie magnaterii, szlachty średniej i szlachty ubogiej wymienia decyzje, jakie podejmowano w czasie trwania sejmiku walnego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, kto przewodniczył obradom senatu, a kto izby poselskiej wyjaśnia, kto mógł zostać senatorem, a kto posłem na sejm szczegółowo wymienia uprawnienia sejmiku wyjaśnia, jakie były kompetencje sejmików ziemskich 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje demokrację szlachecką ze współczesną demokracją w Polsce

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>7. Gospodarstwo szlacheckie</p> <ol style="list-style-type: none"> Folwark szlachecki. Splaw zboża Wisłą do Gdańska. Handel gdański. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> folwark szlachecki i pańszczyzna transport płodów rolnych do Gdańska kim byli flisacy Gdańsk najbogatszym miastem Rzeczypospolitej 	<p>19. Polski szlachcic. Uczeń: 2) opisuje działalność gospodarczą polskiej szlachty, używając pojęć: folwark, pańszczyzna, kmiecie, spichlerz, splaw rzeczny – Wisłą do Gdańska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie folwarku szlacheckiego wskazuje na mapie Gdańsk wymienia co najmniej dwa towary, które splawiano Wisłą do Gdańska 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie ilustracji omawia wygląd folwarku szlacheckiego wyjaśnia, na czym polegała pańszczyzna wymienia towary przywożone do Polski i towary eksportowane z Polski na zachód Europy wie, kim byli flisacy i czym się zajmowali 	<ul style="list-style-type: none"> podaje datę 1493 r. i wyjaśnia, dlaczego rok 1493 uznaje się za początek polskiego parlamentaryzmu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie uchwalenia konstytucji (prawa) <i>Nihil novi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje sytuację szlachty i chłopów przedstawia mocne i słabe strony gospodarki Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVI w.
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O RZECZYPOSPOLITEJ SZLACHECKIEJ.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń mapa historyczna 	<ol style="list-style-type: none"> W Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Kto razem z królem rządził państwem. Gospodarstwo szlacheckie. 	<p>jw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie folwarku szlacheckiego wskazuje na mapie Gdańsk wymienia co najmniej dwa towary, które splawiano Wisłą do Gdańska 	<ul style="list-style-type: none"> wie, kto był pierwszym królem wybranym w Polsce w drodze wolnej elekcji wymienia najważniejsze zasady ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów: wolność, zgoda i prawo podaje datę pierwszej wolnej elekcji – 1573 r. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co oznacza, że król rządzi dziedzicznie lub w wyniku elekcji charakteryzuje pierwszego króla wybranego w drodze wolnej elekcji i wyjaśnia, dlaczego potajemnie opuścił Polskę opisuje przebieg sejmiku elekcyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jaką rolę podczas bezkrólewia odgrywał prymas wyjaśnia, co oznaczały zasady wolności, zgody i prawa w ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów wymienia zasady ustroju Rzeczypospolitej zapisane w artykułach henrykowskich 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, korzystając z internetu i źródeł pozapodręcznikowych, przygotowuje wypowiedź na temat królów elekcyjnych

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa, które wchodziły w skład Rzeczypospolitej Obojga Narodów wie, kto w Rzeczypospolitej miał prawo wyboru króla rozumie pojęcie wolnej elekcji wyjaśnia pojęcie bezkrólewia wymienia trzy stany sejmujące: króla, senat i izbę poselską wie, jak wybierani byli posłowie na sejm walny wyjaśnia, z pomocą nauczyciela, na czym polegała demokracja szlachecka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, kto miał prawo wybierać króla wyjaśnia pojęcia: przywileje szlacheckie, pospolite ruszenie, senat, izba poselska, sejmiki ziemskie, nietykalność osobista wie, czym się różniła magnateria od szlachty średniej i szlachty ubogiej wyjaśnia, w jakim celu zwoływane były sejmiki ziemskie na podstawie ilustracji omawia wygląd folwarku szlacheckiego wyjaśnia, na czym polegała pańszczyzna wymienia towary przywożone do Polski i towary eksportowane z Polski na zachód Europy wie, kim byli flisacy oraz czym się zajmowali 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie formułuje wypowiedź na temat praw i obowiązków szlachty omawia różnicowanie społeczne szlachty na przykładzie magnaterii, szlachty średniej i szlachty ubogiej wymienia decyzje, jakie podejmowano w czasie trwania sejmów walnego podaje datę 1493 r. i wyjaśnia, dlaczego rok 1493 uznaje się za początek polskiego parlamentaryzmu wyjaśnia, dlaczego Rzeczpospolita w XVI w. była nazywana spichlerzem Europy wyjaśnia, w jaki sposób szlachta powiększała swoje majątki wymienia powinności chłopów względem szlachty wskazuje na mapie szlaki splotu zboża w Rzeczypospolitej omawia znaczenie Wisły dla wymiany towarowej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, kto przewodniczył obradom senatu, a kto izby poselskiej wyjaśnia, kto mógł zostać senatorem, a kto posłem na sejm szczegółowo wymienia uprawnienia sejmów wyjaśnia, jakie były kompetencje sejmików ziemskich omawia znaczenie uchwalenia konstytucji (prawa) <i>Nihil novi</i> szczegółowo uzasadnia twierdzenie, że XVI w. był „złotym wiekiem” Rzeczypospolitej wyjaśnia, dlaczego w XVI w. bogaciły się polskie miasta wymienia główne porty zbożowe i spichlerze na szlaku wiślanym na podstawie tekstu źródłowego opisuje handel w Gdańsku – wymienia towary, jakimi handlowano, i państwa, z których przybywały statki 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje demokrację szlachecką ze współczesną demokracją w Polsce porównuje sytuację szlachty i chłopów przedstawia mocne i słabe strony gospodarki Rzeczypospolitej w XVI w.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ III. RZECZPOSPOLITA XVII WIEKU							
<p>8. Wojny ze Szwedami</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wojny Zygmunta III Wazy. 2. Jan Karol Chodkiewicz – zwycięzca spod Kircholmu. 3. Wojska szwedzkie wkraczają do Rzeczypospolitej. 4. Obrona kraju. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • panowanie dynastii Wazów i wojny ze Szwecją • bitwa pod Kircholmem – zwycięstwo pod wodzą Jana Karola Chodkiewicza • potop szwedzki 1655 r. – obrona Jasnej Góry • wojna podjazdowa Stefana Czarnieckiego i zwycięstwo pod Warką • skutki najazdu szwedzkiego 	<p>2l. Rzeczpospolita w XVII w.</p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sytuuje w czasie i omawia wydarzenia potopu szwedzkiego, z uwzględnieniem obrony Częstochowy i postaci Stefana Czarnieckiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Szwecję, Wielkie Księstwo Litewskie, Koronę Królestwa Polskiego • wymienia co najmniej dwóch królów polskich z dynastii Wazów • wie, kto dowodził wojskami polskimi pod Kircholmem • podaje datę rozpoczęcia potopu szwedzkiego • wyjaśnia termin hetman 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki wojen polsko-szwedzkich w XVII w. • wskazuje na mapie Inflanty i wyjaśnia, dlaczego były ważnym obszarem dla Rzeczypospolitej i dla Szwecji • na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie husarii • wymienia terytoria, o które toczyły się wojny ze Szwecją • wie, kim byli: Stefan Czarniecki, Jan Karol Chodkiewicz, Augustyn Kordecki 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sylwetkę hetmana Jana Karola Chodkiewicza • na podstawie mapy omawia przebieg walk w czasie potopu szwedzkiego • wyjaśnia pojęcie wojny podjazdowej • wie, w jaki sposób Zygmunt III Waza był spokrewniony z Jagiellonami 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia szczegółowo, dlaczego najazd Szwedów na Polskę został nazwany potopem • omawia postawę królów Zygmunta III i Jana Kazimierza w czasie wojen ze Szwecją • na podstawie ilustracji w podręczniku i wiadomości z lekcji porównuje uzbrojenie i sposób walki armii szwedzkiej i armii polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, na podstawie informacji dostępnych w internecie oraz innych poza-podręcznikowych źródeł wiedzy, przygotowuje wypowiedź o polskich dziełach sztuki znajdujących się od czasów potopu na terenie Szwecji
<p>9. Walki z Kozakami</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kozacy z Zaporozia. 2. Życie na Siczy. 3. Czym był rejestr kozacki. 4. Zwycięstwa i klęski – wojny z Kozakami. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • kim byli Kozacy • Dzikie Pola i Zaporozie • Sicz i atamani kozacy • rejestr kozacki oraz wojny z Tatarami i Turkami • bunty kozackie • powstanie Bohdana Chmielnickiego – wojna na Ukrainie 	<p>Temat spoza PP</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>III. Tworzenie narracji historycznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kim byli Kozacy • na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie Kozaków • podaje datę i przywódcę największego kozackiego powstania przeciwko Rzeczypospolitej • wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Kozaków 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje z mapy miejsca bitew powstania Chmielnickiego • na podstawie ilustracji omawia wygląd kozackiego taboru i jego użycie w czasie wojny • charakteryzuje postać Bohdana Chmielnickiego • wyjaśnia pojęcia i terminy: Tatarzy, Sicz, ataman, rejestr kozacki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki powstania Chmielnickiego • wskazuje na mapie najdalszy zasięg powstania Chmielnickiego i wymienia najważniejsze bitwy • omawia życie codzienne Kozaków i wyjaśnia, dlaczego korzystne było dla nich znalezienie się w rejestrze kozackim 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia genezę rejestru kozackiego i podaje przykłady wojen, w których królowie polscy korzystali z wojska kozackiego • omawia politykę Rzeczypospolitej wobec Kozaków po stłumieniu powstań kozackich 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie formułuje wypowiedź na temat: W jaki sposób powstanie Chmielnickiego zostało przedstawione w powieści <i>Ogniem i mieczem</i> Henryka Sienkiewicza?

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:	
<p>10. Wyprawa wiedeńska Jana III Sobieskiego</p> <p>1. W obronie przed tureckim najazdem. 2. Polska husaria w obronie Europy. 3. Pokój i skutki wojen.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • wojny z Turcją, obrona Chocimia • Jan III Sobieski królem Polski • bitwa pod Wiedniem • skutki wojen polsko-tureckich 	<p>2l. Rzeczpospolita w XVII w.</p> <p>Uczeń: 2) sytuje w czasie i opisuje wyprawę wiedeńską Jana III Sobieskiego, używając pojęć: oblężenie, odsiecz, sultan, husaria.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę odsieczy wiedeńskiej – 1683 r. i określa, który to jest wiek i która jego połowa • wie, kim byli Jan III Sobieski i Kara Mustafa • wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano Lwem Lechistanu • wie, gdzie znajdowała się siedziba Jana III Sobieskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia i terminy: odsiecz, sultan, oblężenie, husaria • wskazuje na mapie Chocim i Kamieniec Podolski • na podstawie planu bitwy pod Wiedniem wymienia wojska, które brały udział w bitwie • krótko wyjaśnia skutki bitwy pod Wiedniem 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób prowadzenia wojny przez wojska kozackie i przez regularne oddziały Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia hetmanów: Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza jako słynnych dowódców walczących z Turkami • wymienia postanowienia pokoju w Karłowicach i podaje jego datę (1699 r.) • opowiada, w jakich okolicznościach Jan III Sobieski został wybrany na króla Polski • wymienia przyczyny i skutki odsieczy wiedeńskiej • na podstawie ilustracji omawia wygląd pałacu w Wilanowie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie znaczenie miał w czasie odsieczy wiedeńskiej atak polskiej husarii • omawia wpływ, jaki na sytuację w Rzeczypospolitej miały wojny prowadzone przez wojska polsko-litewskie w XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego o Janie III Sobieskim mówimy, że obronił przed Turkami Europę i chrześcijaństwo
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O WOJNACH RZECZYPOSPOLITEJ W XVII WIEKU</p>	<p>8. Wojny ze Szwedami. 9. Walki z Kozakami. 10. Wyprawa wiedeńska Jana III Sobieskiego.</p>	<p>jw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Szwecję, Wielkie Księstwo Litewskie, Koronę Królestwa Polskiego • wymienia co najmniej dwóch królów polskich z dynastii Wazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki wojen polsko-szwedzkich w XVII w. • wskazuje na mapie Inflanty i wyjaśnia, dlaczego były ważnym obszarem dla Rzeczypospolitej i dla Szwecji 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sylwetkę hetmana Jana Karola Chodkiewicza • na podstawie mapy omawia przebieg walk w czasie potopu szwedzkiego • wyjaśnia pojęcie wojny podjazdowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia szczegółowo, dlaczego najazd Szwedów na Polskę został nazwany potopem • omawia postawę królów Zygmunta III i Jana Kazimierza w czasie wojen ze Szwecją 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, na podstawie informacji dostępnych w internecie i innych pozapodręcznikowych źródłach wiedzy, przygotowuje 	

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 			<ul style="list-style-type: none"> • wie, kto dowodził wojskami polskimi pod Kircholmem • podaje datę rozpoczęcia potopu szwedzkiego • wyjaśnia termin hetman • wie, kim byli Kozacy • na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie Kozaków • podaje datę i przywódcę największego powstania przeciwko Rzeczypospolitej • wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Kozaków • podaje datę odsieczy wiedeńskiej – 1683 r. i określa, który to jest wiek i która jego połowa • wie, kim byli Jan III Sobieski i Kara Mustafa • wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano Lwem Lechistanu • wie, gdzie znajdowała się siedziba Jana III Sobieskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie husarii • wymienia terytoria, o które toczyły się wojny ze Szwecją • wie, kim byli Stefan Czarniecki, Jan Karol Chodkiewicz, Augustyn Kordecki • odczytuje z mapy miejsca bitew powstania Chmielnickiego • na podstawie ilustracji omawia wygląd kozackiego taboru i jego użycie w czasie wojny • charakteryzuje postać Bohdana Chmielnickiego • wyjaśnia pojęcia i terminy: Tatarzy, Sicz, ataman, rejestr kozacki • wymienia przyczyny wybuchu powstania Chmielnickiego • wyjaśnia pojęcia i terminy: odsiecz, sułtan, oblężenie, husaria • wskazuje na mapie Chocim i Kamieniec Podolski 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, w jaki sposób Zygmunt III Waza był spokrewniony z Jagiellonami • wymienia przyczyny i skutki powstania Chmielnickiego • wskazuje na mapie najdalszy zasięg powstania Chmielnickiego i wymienia najważniejsze bitwy • omawia życie codzienne Kozaków i wyjaśnia, dlaczego korzystne dla nich było znalezienie się w rejestrze kozackim • porównuje sposób prowadzenia wojny przez wojska kozackie i przez regularne oddziały Rzeczypospolitej • wymienia hetmanów Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza jako słynnych dowódców walczących z Turkami • wymienia postanowienia pokoju w Karłowicach i podaje jego datę (1699 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji w podręczniku i wiadomości z lekcji porównuje uzbrojenie i sposób walki armii szwedzkiej i armii polskiej • omawia genezę rejestru kozackiego i podaje przykłady wojen, w których królowie polscy korzystali z wojska kozackiego • omawia politykę Rzeczypospolitej wobec Kozaków po stłumieniu powstań kozackich • wyjaśnia, jakie znaczenie miał w czasie odsieczy wiedeńskiej atak polskiej husarii • omawia wpływ, jaki na sytuację w Rzeczypospolitej miały wojny prowadzone przez wojska polsko-litewskie w XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedź o polskich dziełach sztuki znajdujących się od czasów potopu na terenie Szwecji • samodzielnie formułuje wypowiedź na temat: W jaki sposób powstanie Chmielnickiego zostało przedstawione w powieści <i>Ogniem i mieczem</i> Henryka Sienkiewicza? • wyjaśnia, dlaczego o Janie III Sobieskim mówimy, że obronił przed Turkami Europę i chrześcijaństwo

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> na podstawie planu bitwy pod Wiedniem wymienia wojska, jakie brały udział w bitwie krótko wyjaśnia skutki bitwy pod Wiedniem 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada, w jakich okolicznościach Jan III Sobieski został wybrany na króla Polski wymienia przyczyny i skutki odsieczy wiedeńskiej na podstawie ilustracji omawia wygląd pałacu w Wilanowie 		
CZĘŚĆ IV. UPADEK RZECZYPOSPOLITEJ I WALKA O NIEPODLEGŁOŚĆ							
<p>11. Rzeczpospolita w czasach Stanisława Augusta Poniatowskiego</p> <ol style="list-style-type: none"> Ostatni władca Rzeczypospolitej. Przeciwko królowi. Sejm Wielki. Rok 1791 – <i>Konstytucja 3 maja</i>. <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> powołanie Komisji Edukacji Narodowej reformy gospodarcze króla Stanisława Augusta Poniatowskiego Sejm Wielki i uchwalenie <i>Konstytucji 3 maja</i> 	<p><u>22. Upadek I Rzeczypospolitej.</u></p> <p>Uczeń:</p> <p>1) podaje przykłady naprawy państwa polskiego za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego, z uwzględnieniem <i>Konstytucji 3 maja</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski podaje datę uchwalenia <i>Konstytucji 3 maja</i> (1791 r.) podaje co najmniej dwa przykłady reform wprowadzonych w Rzeczypospolitej przez Stanisława Augusta Poniatowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym były Komisja Edukacji Narodowej i Szkoła Rycerska posługuje się pojęciami: manufaktura, <i>liberum veto</i>, dziedziczenie tronu na podstawie ilustracji omawia wygląd pola elekcyjnego w czasie wyboru króla Stanisława Augusta Poniatowskiego na króla Polski wie, kim była caryca Katarzyna II i dlaczego była zainteresowana utrzymaniem chaosu w Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i> w zakresie zmiany ustroju Rzeczypospolitej wyjaśnia, dlaczego Rosja była przeciwna wprowadzeniu reform w Rzeczypospolitej wyjaśnia, dlaczego część szlachty była przeciwna wprowadzeniu <i>Konstytucji 3 maja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów przed uchwaleniem <i>Konstytucji 3 maja</i> i po jej wprowadzeniu omawia, na czym polegała złota wolność szlachty w Rzeczypospolitej wymienia zmiany, jakie wprowadzała <i>Konstytucja 3 maja</i> w sytuacji prawnej mieszczan i chłopów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego dzień 3 maja jest w Polsce świętem państwowym

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>12. Upadek Rzeczypospolitej</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W obronie „złotej wolności”. 2. Konfederacje i rokosze. 3. Droga do katastrofy. 4. Obrona ojczyzny i upadek państwa. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • demokracja szlachecka a ustrój absolutystyczny Rosji, Austrii i Prus • konfederacja barska i I rozbiór Polski – 1772 r. • wojna w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i> i II rozbiór Polski – 1793 r. • powstanie kościuszkowskie i III rozbiór Polski – 1795 r. 	<p>22. Upadek I Rzeczypospolitej.</p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) omawia i sytuje w czasie wydarzenia powstania kościuszkowskiego, używając pojęć: nacelnik powstania, przysięga Kościuszki, kosynierzy; 3) wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do upadku państwa polskiego, podaje datę III rozbioru. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje daty trzech rozbiorów Polski – 1772, 1793, 1795 • wymienia państwa biorące udział w rozbiorach Polski • podaje datę wybuchu powstania kościuszkowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami: konfederacja, rokosz, rozbiory, kosynierzy • wymienia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego • wskazuje na mapie <i>Rozbiory Rzeczypospolitej</i> tereny zajęte przez państwa zaborcze w wyniku I, II i III rozbioru • na podstawie ilustracji omawia uzbrojenie kosynierów i żołnierzy rosyjskich • wie, kim byli Tadeusz Rejtan, książę Józef Poniatowski, Tadeusz Kościuszko, Jan Kiliński 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakich okolicznościach został ustanowiony order <i>Virtuti Militari</i> i kto jako pierwszy został nim odznaczony • opowiada o przebiegu wojny w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i> • omawia i sytuje w czasie wydarzenia powstania kościuszkowskiego, używając pojęć: nacelnik, powstanie, kosynierzy • wymienia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustrój Rzeczypospolitej oraz ustrój Rosji, Austrii i Prus • wymienia przyczyny wybuchu, przebieg i skutki powstania kościuszkowskiego • omawia okoliczności wybuchu konfederacji barskiej • na podstawie obrazu Jana Matejki <i>Rejtan</i> opowiada o okolicznościach I rozbioru Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia panowanie Stanisława Augusta Poniatowskiego, wskazując mocne i słabe strony Rzeczypospolitej, przedstawia długofalowe skutki reform gospodarczych, kulturalnych i politycznych
<p>13. U boku Napoleona</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utrata państwa i nadziei. 2. Nadzieja w Napoleonie. 3. <i>Z ziemi włoskiej do Polski...</i> – Legiony Polskie we Włoszech. 4. <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>. 5. Księstwo Warszawskie, czyli „małe państwo wielkich nadziei”. 6. Dalsze losy Księstwa. 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzenie Legionów Polskich we Włoszech • powstanie <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> • Księstwo Warszawskie – namiastka państwa polskiego • klęska Napoleona i utworzenie Królestwa Polskiego 	<p>Temat spoza PP</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia postać generała Jana Henryka Dąbrowskiego, jako twórcy Legionów Polskich we Włoszech • opowiada o okolicznościach powstania <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> • wie, kim byli Napoleon Bonaparte, Józef Wybicki, książę Józef Poniatowski 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia działania podjęte przez zaborców wobec ludności polskiej po III rozbiorze • wskazuje na mapie państwo, w którym utworzone zostały Legiony Polskie • podaje datę utworzenia Legionów (1797 r.) • wymienia przyczyny utworzenia przez Napoleona Księstwa Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie tereny, z których zostało utworzone Księstwo Warszawskie • wyjaśnia, czym był <i>Kodeks Napoleona</i> • opowiada, w jakich okolicznościach zostało zlikwidowane Księstwo Warszawskie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech i utworzenia Księstwa Warszawskiego • wyjaśnia, dlaczego armia napoleońska poniosła klęskę w Rosji w 1812 r. • omawia ustrój Księstwa Warszawskiego • wyjaśnia, dlaczego Księstwo Warszawskie przestało istnieć 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia stosunek Polaków do Napoleona i Napoleona do Polaków

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 							
<p>14. Powstań, Polsko, skrusz kajdany – powstanie listopadowe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Królestwo Polskie. 2. „Na Belweder!” – 29 listopada 1830 roku. 3. Bitwy powstania listopadowego. 4. Upadek powstania. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • życie codzienne w Królestwie Polskim • wybuch powstania listopadowego • wojna polsko-rosyjska • klęska powstania listopadowego • Wielka Emigracja 	<p><u>23. Formy walki o niepodległość.</u></p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) umiejscawia w czasie powstanie listopadowe; 2) wymienia cele walki powstańców oraz przykłady represji zastosowanych wobec społeczeństwa po przegranej powstaniu listopadowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę wybuchu powstania listopadowego – 29 listopada 1830 r. • wie, kim byli: Piotr Wysocki, Józef Sowiński • wymienia co najmniej dwa przykłady prześladowania Polaków po upadku powstania listopadowego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki powstania listopadowego • wyjaśnia pojęcia i terminy: Arsenał, Belweder, Syberia, Cytadela • wie, kim był wielki książę Konstanty 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego • wymienia przyczyny upadku powstania listopadowego • charakteryzuje postawę obrońców Warszawy – Juliusza Orдона i Józefa Sowińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg powstania listopadowego • ocenia, czy Polacy mieli szansę na pokonanie Rosjan w czasie powstania • wymienia dowódcę wojsk rosyjskich, który zdobył Warszawę i doprowadził do upadku powstania 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje powstania listopadowe i kościuszkowskie, wskazuje podobieństwa i różnice
<p>15. Zawiedzione nadzieje – powstanie styczniowe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Branka i wybuch powstania. 2. Działania przywódców i walki powstańcze. 3. Dlaczego powstanie upadło? 	<ul style="list-style-type: none"> • nastroje niepodległościowe w Królestwie Polskim i represje rosyjskie • branka i wybuch powstania styczniowego • walki powstańcze – oddziały partyzanckie • Romuald Traugutt – ostatni przywódca powstania • przyczyny upadku powstania 	<p><u>23. Formy walki o niepodległość.</u></p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) umiejscawia w czasie powstanie styczniowe; 2) wymienia cele walki powstańców oraz przykłady represji zastosowanych wobec społeczeństwa po powstaniu styczniowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia datę roczną wybuchu powstania styczniowego, określa wiek i jego połowę • wie, kim był Romuald Traugutt • charakteryzuje sposób walki prowadzony przez oddziały partyzanckie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia i terminy: branka, koszary, katorga • wyjaśnia, dlaczego pobór do wojska rosyjskiego przyspieszył decyzję o wybuchu powstania • na podstawie ilustracji charakteryzuje wygląd i uzbrojenie kosynierów • na podstawie ilustracji omawia wygląd Cytadeli warszawskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje związek pomiędzy manifestacjami patriotycznymi a wybuchem powstania styczniowego • wymienia zakres działań utworzonego przez powstańców Rządu Narodowego • wyjaśnia, na czym polegał terror władz carskich wobec ludności polskiej w 1863 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia co najmniej dwóch przywódców powstania styczniowego • omawia przyczyny, przebieg i skutki powstania styczniowego • wymienia represje stosowane przez Rosjan wobec uczestników powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, na podstawie informacji z internetu i innych źródeł poza podręcznikowych, formułuje wypowiedź na temat przywódców powstania styczniowego

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 				<ul style="list-style-type: none"> • podaje co najmniej jedną przyczynę upadku powstania styczniowego • oblicza czas, jaki upłynął od upadku powstania listopadowego do wybuchu powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia funkcję, jaką pełniła w czasie zaborów Cytadela warszawska • na podstawie mapy wymienia tereny, na których toczyły się walki powstańcze 		
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O UPADKU RZECZYPOSPOLITEJ I POWSTANIACH NARODOWYCH</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	<p>11. Rzeczpospolita w czasach Stanisława Augusta Poniatowskiego.</p> <p>12. Upadek Rzeczypospolitej.</p> <p>13. U boku Napoleona.</p> <p>14. <i>Powstań, Polsko, skrusz kajdany</i> – powstanie listopadowe.</p> <p>15. Zawiedzione nadzieje – powstanie styczniowe.</p>	<p>jw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski • podaje datę uchwalenia <i>Konstytucji 3 maja</i> (1791 r.) • podaje co najmniej dwa przykłady reform wprowadzonych w Rzeczypospolitej przez Stanisława Augusta Poniatowskiego • podaje daty trzech rozbiorów Polski – 1772, 1793, 1795 • wymienia państwa biorące udział w rozbiorach Polski • podaje datę wybuchu powstania kościuszkowskiego • wymienia postać generała Jana Henryka Dąbrowskiego, jako twórcy Legionów Polskich we Włoszech 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym były Komisja Edukacji Narodowej i Szkoła Rycerska • posługuje się pojęciami: manufaktura, <i>liberum veto</i>, dziedziczenie tronu • na podstawie ilustracji omawia wygląd pola elekcyjnego w czasie wyboru króla Stanisława Augusta Poniatowskiego na króla Polski • wie, kim była caryca Katarzyna II i dlaczego była zainteresowana utrzymaniem chaosu w Rzeczypospolitej • posługuje się pojęciami i terminami: konfederacja, rokosz, rozbiory, kosynierzy • wymienia przyczyny upadku państwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i> w zakresie zmiany ustroju Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego Rosja była przeciwna wprowadzeniu reform w Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego część szlachty była przeciwna wprowadzeniu <i>Konstytucji 3 maja</i> • wyjaśnia, w jakich okolicznościach został ustanowiony order <i>Virtuti Militari</i> i kto jako pierwszy został nim odznaczony • opowiada o przebiegu wojny w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów przed uchwaleniem <i>Konstytucji 3 maja</i> i po jej wprowadzeniu • omawia, na czym polegała „złota wolność” szlachty w Rzeczypospolitej • wymienia zmiany, jakie wprowadzała <i>Konstytucja 3 maja</i> w sytuacji prawnej mieszczan i chłopów • porównuje ustrój Rzeczypospolitej i ustrój Rosji, Austrii i Prus • wymienia przyczyny wybuchu, przebieg i skutki powstania kościuszkowskiego • omawia okoliczności wybuchu konfederacji barskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego dzień 3 maja jest w Polsce świętem państwowym • omawia panowanie Stanisława Augusta Poniatowskiego, wskazując mocne i słabe strony Rzeczypospolitej, przedstawia długofalowe skutki reform gospodarczych, kulturalnych i politycznych • ocenia stosunek Polaków do Napoleona i Napoleona do Polaków

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> opowiada o okolicznościach powstania <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> wie, kim byli: Napoleon Bonaparte, Józef Wybicki, książę Józef Poniatowski podaje datę wybuchu powstania listopadowego – 29 listopada 1830 r. wie, kim byli: Piotr Wysocki, Józef Sowiński wymienia co najmniej dwa przykłady prześladowania Polaków po upadku powstania listopadowego wymienia datę roczną wybuchu powstania styczniowego, określa wiek i jego połowę wie, kim był Romuald Traugutt charakteryzuje sposób walki prowadzony przez oddziały partyzanckie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie <i>Rozbiory Rzeczypospolitej</i> tereny zajęte przez państwa zaborcze w wyniku I, II i III rozbioru na podstawie ilustracji omawia uzbrojenie powstańców-kosynierów i żołnierzy rosyjskich w czasie powstania kościuszkowskiego wie, kim byli: Tadeusz Rejtan, książę Józef Poniatowski, Tadeusz Kościuszko, Jan Kiliński omawia działania podjęte przez zaborców wobec ludności polskiej po III rozbiorze wskazuje na mapie państwo, w którym utworzone zostały Legiony Polskie podaje datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech (1797 r.) wymienia przyczyny utworzenia przez Napoleona Księstwa Warszawskiego wymienia przyczyny i skutki powstania listopadowego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia i sytuuje w czasie wydarzenia powstania kościuszkowskiego, używając terminów: nacelnik, powstanie, kosynierzy wymienia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego wskazuje na mapie tereny, z których zostało utworzone Księstwo Warszawskie wyjaśnia, czym był <i>Kodeks Napoleona</i> opowiada, w jakich okolicznościach zostało zlikwidowane Księstwo Warszawskie wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego wymienia przyczyny upadku powstania listopadowego charakteryzuje postawę obrońców Warszawy – Juliusza Orдона i Józefa Sowińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie obrazu Jana Matejki <i>Rejtan</i> opowiada o okolicznościach I rozbioru Polski omawia okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech i utworzenia Księstwa Warszawskiego wyjaśnia, dlaczego armia napoleońska poniosła klęskę w Rosji w 1812 r. omawia ustrój Księstwa Warszawskiego wyjaśnia, dlaczego Księstwo Warszawskie przestało istnieć omawia przebieg powstania listopadowego ocenia, czy Polacy mieli szansę na pokonanie Rosjan w czasie powstania listopadowego wymienia dowódcę wojsk rosyjskich, który zdobył Warszawę i doprowadził do upadku powstania listopadowego wymienia co najmniej dwóch przywódców powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje powstanie listopadowe i powstanie kościuszkowskie, wskazuje podobieństwa i różnice samodzielnie, na podstawie informacji z internetu oraz innych źródeł pozapodręcznikowych, formułuje wypowiedź na temat przywódców powstania styczniowego

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia i terminy: Arsenał, Belweder, Syberia, Cytadela • wie, kim był wielki książę Konstanty • wyjaśnia pojęcia i terminy: branka, koszary, katorga • wyjaśnia, dlaczego pobór do wojska rosyjskiego przyspieszył decyzję o wybuchu powstania styczniowego • na podstawie ilustracji charakteryzuje wygląd i uzbrojenie kosynierów z okresu powstania styczniowego • na podstawie ilustracji omawia wygląd Cytadeli warszawskiej • podaje co najmniej jedną przyczynę upadku powstania styczniowego • oblicza czas, jaki upłynął od upadku powstania listopadowego do wybuchu powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje związek pomiędzy manifestacjami patriotycznymi a wybuchem powstania styczniowego • wymienia zakres działań utworzonego przez powstańców Rządu Narodowego • wyjaśnia, na czym polegał terror władz carskich wobec ludności polskiej w 1863 r. • wyjaśnia funkcję, jaką pełniła w czasie zaborów Cytadela warszawska • na podstawie mapy wymienia tereny, na których toczyły się walki powstańcze 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny, przebieg i skutki powstania styczniowego • wymienia represje stosowane przez Rosjan wobec uczestników powstania styczniowego 	

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>16. Walka Polaków o język i kulturę w XIX wieku</p> <ol style="list-style-type: none"> Rusyfikacja i germanizacja. Uczyć się wbrew rusyfikacji. Germanizacja w zaborze pruskim. Jak pracować dla Polski, czyli pozytywizm i praca organiczna. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> germanizacja i rusyfikacja Polacy bronią swojej kultury – organizowanie tajnego nauczania, obrona polskiego języka w szkołach rozwój kultury polskiej w XIX w. – Stanisław Moniuszko, Henryk Sienkiewicz, Stanisław Wyspiański pozytywizm – praca organiczna i praca u podstaw 	<p><u>23. Formy walki o niepodległość.</u></p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> omawia, na wybranym przykładzie, walkę o język polski w nauczaniu; zbiera z różnych źródeł informacje o zasługach dla rozwoju kultury polskiej: Jana Matejki, Stanisława Moniuszki, Henryka Sienkiewicza i Stanisława Wyspiańskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, germanizacja wymienia co najmniej dwa przykłady oporu Polaków wobec zaborców wymienia co najmniej dwa nazwiska wybitnych twórców kultury polskiej na przełomie XIX i XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: praca organiczna, praca u podstaw wymienia przykłady ograniczania przez zaborców Polakom prawa do używania języka polskiego przedstawia najważniejsze założenia pozytywistów 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwiska, dzieła i charakteryzuje twórczość: Jana Matejki, Henryka Sienkiewicza, Stanisława Wyspiańskiego i Stanisława Moniuszki opowiada o strajku dzieci we Wrześni charakteryzuje postawę Michała Drzymały wobec polityki władz niemieckich wie, kim był i czym zajmował się Hipolit Cegielski wyjaśnia pojęcie Kulturkampf 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jaki wpływ miała twórczość w języku polskim na podtrzymanie ducha polskości w czasie zaborów podaje przykłady dzieł twórców pozytywistycznych, które miały za zadanie podtrzymywanie Polaków na duchu i przypomnianie o ważnych wydarzeniach z historii 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie przygotowuje krótką wypowiedź o życiu i działalności jednego z twórców polskiej kultury drugiej połowy XIX w.
<p>17. Polacy na emigracji</p> <ol style="list-style-type: none"> Co to jest emigracja? Dlaczego Polacy w XIX wieku emigrowali? Wielka Emigracja i jej znaczenie. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń mapa historyczna karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> emigracja Polaków w XIX w. znaczenie Wielkiej Emigracji wybitni Polacy żyjący na emigracji: Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Fryderyk Chopin, Maria Skłodowska-Curie, Helena Modrzejewska 	<p><u>24. Życie na emigracji.</u></p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie państwa, które przyjęły najwięcej emigrantów z ziem polskich; rozdziela emigrację polityczną i zarobkową; zbiera z różnych źródeł informacje o zasługach dla kultury polskiej: Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza, Heleny Modrzejewskiej oraz dla nauki polskiej – Marii Skłodowskiej-Curie. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: emigracja zarobkowa, emigracja polityczna wymienia co najmniej dwóch przedstawicieli Wielkiej Emigracji wskazuje na mapie co najmniej jedno europejskie państwo, do którego emigrowali Polacy 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie romantyzmu podaje przyczyny, jakie zmuszały Polaków do emigracji politycznej i zarobkowej wymienia państwa, do których emigrowali Polacy wymienia wybitnych twórców kultury polskiej, którzy działali na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady dzieł polskiej literatury romantycznej wie, kim była i czego dokonała Maria Skłodowska-Curie wskazuje źródła inspiracji muzyki Fryderyka Chopina 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie twórczości Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego dla Polaków żyjących pod zaborami wie, jak wielu Polaków wyemigrowało z ziem polskich w XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie w źródłach pozapodręcznikowych odnajduje informacje na temat współczesnej emigracji i formułuje wypowiedź na ten temat

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>18. W XIX-wiecznej Łodzi – mieście fabrykantów i robotników</p> <ol style="list-style-type: none"> Jak powstawało miasto przemysłowe. Nowi ludzie, nowy wygląd miast. Jak mała wioska stała się miastem. Ciężka praca i trudne życie. Rozwój polskich miast w okresie zaborów. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> rozwój przemysłu na ziemiach polskich w XIX w. wzrost znaczenia miast – urbanizacja nowe klasy społeczne – robotnicy, inteligencja, fabrykanci rozwój XIX -wiecznej Łodzi 	<p><u>25. Miasto przemysłowe.</u></p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> opowiada o rozwoju uprzemysłowienia w XIX w., używając pojęć: maszyna parowa, kolej żelazna, statek parowy, silnik elektryczny, telegraf, fabryka; wskazuje na mapie najbardziej uprzemysłowione miasta na ziemiach polskich; rozdziela rzemieślnicze i fabryczne (maszynowe) formy produkcji; opisuje warunki pracy w XIX-wiecznej fabryce. 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje warunki pracy w XIX-wiecznej fabryce na podstawie ilustracji omawia wygląd dzielnicy robotniczej wyjaśnia pojęcia: fabryka, fabrykant 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się pojęciami i terminami: maszyna parowa, telegraf, kolej żelazna, urbanizacja, uprzemysłowienie charakteryzuje nowe klasy społeczne: robotników, fabrykantów i inteligencję wyjaśnia, jakie znaczenie dla przewozu ludzi i towarów miały w XIX w. statki parowe 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Łódź została w XIX w. nazwana ziemią obiecaną wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się w XIX w. na ziemiach polskich charakteryzuje sytuację robotników w XIX w. na podstawie mapy wymienia najbardziej uprzemysłowione miasta w XIX w. na ziemiach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> omawia skład społeczny i narodowościowy XIX-wiecznej Łodzi wymienia przyczyny protestów robotniczych porównuje wygląd miast w XVIII i XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje sposób produkcji w manufakturze i w fabryce, wskazuje podobieństwa i różnice
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O POLSCE I POLAKACH W OKRESIE ZABORÓW</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń mapa historyczna 	<ol style="list-style-type: none"> Walka Polaków o język i kulturę w XIX wieku. Polacy na emigracji. W XIX-wiecznej Łodzi – mieście fabrykantów i robotników. 	<p>jw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, germanizacja wymienia co najmniej dwa przykłady oporu Polaków wobec zaborców wymienia co najmniej dwa nazwiska wybitnych twórców kultury polskiej na przełomie XIX i XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: praca organiczna, praca u podstaw wymienia przykłady ograniczania Polakom przez zaborców prawa do używania języka polskiego przedstawia najważniejsze założenia pozytywistów wyjaśnia pojęcie romantyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwiska, dzieła i charakteryzuje twórczość Jana Matejki, Henryka Sienkiewicza, Stanisława Wyspiańskiego i Stanisława Moniuszki opowiada o strajku dzieci we Wrześni charakteryzuje postawę Michała Drzymały wobec polityki władz niemieckich 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jaki wpływ miała twórczość w języku polskim na podtrzymanie ducha polskości w czasie zaborów podaje przykłady dzieł twórców pozytywistycznych, które miały za zadanie podtrzymywanie Polaków na duchu i przypomnienie im o ważnych wydarzeniach z historii 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie przygotowuje krótką wypowiedź o życiu i działalności jednego z twórców polskiej kultury drugiej połowy XIX w.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: emigracja zarobkowa, emigracja polityczna • wymienia co najmniej dwóch przedstawicieli Wielkiej Emigracji • wskazuje na mapie co najmniej jedno europejskie państwo, do którego emigrowali Polacy • opisuje warunki pracy w XIX-wiecznej fabryce • na podstawie ilustracji omawia wygląd dzielnicy robotniczej • wyjaśnia pojęcia: fabryka, fabrykant 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny, jakie zmuszały Polaków do emigracji politycznej i zarobkowej • wymienia państwa, do których emigrowali Polacy • wymienia wybitnych twórców kultury polskiej, którzy działali na emigracji • posługuje się pojęciami i terminami: maszyna parowa, telegraf, kolej żelazna, urbanizacja, uprzemysłowienie • charakteryzuje nowe klasy społeczne: robotników, fabrykantów i inteligencję • wyjaśnia, jakie znaczenie dla przewozu ludzi i towarów miały w XIX w. statki parowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kim był i czym zajmował się Hipolit Cegielski • wyjaśnia pojęcie Kulturkampf • podaje przykłady dzieł polskiej literatury romantycznej • wie, kim była i czego dokonała Maria Skłodowska-Curie • wskazuje źródła inspiracji muzyki Fryderyka Chopina • wyjaśnia, dlaczego Łódź została w XIX w. nazwana ziemią obiecaną • wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się w XIX w. na ziemiach polskich • charakteryzuje sytuację robotników w XIX w. • na podstawie mapy wymienia najbardziej uprzemysłowione miasta w XIX w. na ziemiach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie twórczości Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego dla Polaków żyjących pod zaborami • wie, jak wielu Polaków wyemigrowało z ziem polskich w XIX w. • omawia skład społeczny i narodowościowy XIX-wiecznej Łodzi • wymienia przyczyny protestów robotniczych • porównuje wygląd miast w XVIII i XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie w źródłach poza-podręcznikowych odnajduje informacje na temat współczesnej emigracji i formułuje wypowiedź na ten temat • porównuje sposób produkcji w manufakturze i w fabryce, wskazuje podobieństwa i różnice
CZĘŚĆ V. WIELKA WOJNA I ŚWIAT PO WOJNIE							
19. Zniszczenia i cierpienie – I wojna światowa	<ul style="list-style-type: none"> • przyczyny wybuchu I wojny światowej • trójprzymierze i trójporozumienie 	Temat spoza PP	<ul style="list-style-type: none"> • podaje daty rozpoczęcia i zakończenia I wojny światowej – 1914, 1918 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wydarzenie, które zostało uznane za początek I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny i skutki I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje działania zbrojne na froncie wschodnim i froncie zachodnim w czasie I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia wysiłek zbrojny Polaków podczas I wojny światowej

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<ol style="list-style-type: none"> Rywalizacja między mocarstwami. Działania wojenne – walki na frontach. Najkrwawsza bitwa I wojny światowej. Polacy na frontach wielkiej wojny. Finał wielkiej wojny. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń mapa historyczna karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> nowe rodzaje broni i wojna pozycyjna udział Polaków w I wojnie światowej – Roman Dmowski, Józef Haller, Józef Piłsudski rewolucja bolszewików w Rosji 		<ul style="list-style-type: none"> wymienia co najmniej dwa nowe rodzaje broni zastosowane na dużą skalę podczas I wojny światowej wskazuje na mapie państwa trójprzymierza i trójporozumienia wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wybuchu I wojny światowej wyjaśnia pojęcia: trójprzymierze, trójporozumienie, wojna pozycyjna omawia rolę Józefa Piłsudskiego i Józefa Hallera w utworzeniu polskich oddziałów biorących udział w I wojnie światowej wymienia państwa, które zwyciężyły w I wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia największe bitwy I wojny światowej i wskazuje ich miejsca na mapie omawia nowe rodzaje broni używane w czasie I wojny światowej charakteryzuje okoliczności powstania Legionów Polskich i Błękitnej Armii 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie znaczenie dla losów wojny miała rewolucja bolszewicka w Rosji podaje skutki wprowadzenia nowych rodzajów broni – gazów bojowych, czołgów, samolotów – na przebieg działań zbrojnych 	
<p>20. Konferencja w Paryżu – Polska znów niepodległa</p> <ol style="list-style-type: none"> Kto przegrał, a kto wygrał wielką wojnę. O niepodległą Polskę. Jak odrodziła się Polska. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń mapa historyczna karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> zakończenie wojny i konferencja w Paryżu Europa po I wojnie światowej działania dyplomatyczne na rzecz niepodległej Polski odzyskanie przez Polskę niepodległości 	<p>26. Odrodzenie państwa polskiego.</p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> wymienia czynniki decydujące o odzyskaniu niepodległości przez Polskę; zbiera informacje o zasługach dla państwa polskiego Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego 11 listopada obchodzimy Święto Niepodległości wie, kim byli: Ignacy Jan Paderewski, Józef Piłsudski i Roman Dmowski podaje datę podpisania traktatu wersalskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie państwa, które powstały w Europie po I wojnie światowej wie, gdzie odbyła się konferencja pokojowa po I wojnie światowej, wymienia jej najważniejsze postanowienia omawia znaczenie działalności Ignacego Jana Paderewskiego i Romana Dmowskiego na zachodzie Europy i w Stanach Zjednoczonych dla odzyskania przez Polskę niepodległości 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sytuację państw uczestniczących w zaborach Polski pod koniec I wojny światowej wymienia skutki I wojny światowej dla Niemiec wie, jakie poglądy na temat odzyskania przez Polskę niepodległości miał prezydent Stanów Zjednoczonych Thomas Woodrow Wilson 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa, które powstały po I wojnie światowej wskazuje na mapie sąsiadów Polski wymienia polityków, którzy podczas konferencji w Paryżu mieli decydujący wpływ na przyszłość Europy 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie formułuje wypowiedź ustną na temat: Kto wygrał, a kto przegrał I wojnę światową?

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
21. Odrodzona II Rzeczpospolita <ol style="list-style-type: none"> Spory i walki o granice. Nowe państwo polskie. Przewrót majowy 1926 roku. Spółczesność wielonarodowe. Kultura i nauka. Odbudowa gospodarki. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń mapa historyczna karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> ustalenie granic Polski po I wojnie światowej powstanie wielkopolskie, wojna polsko-bolszewicka i powstania śląskie konstytucje II Rzeczypospolitej przewrót majowy Polska państwem wielonarodowościowym gospodarka w dwudziestoleciu międzywojennym rozwój polskiej kultury i nauki 	<p><u>26. Odrodzenie państwa polskiego.</u></p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej oraz wymienia jej sąsiadów; wymienia czynniki decydujące o odzyskaniu niepodległości przez Polskę; zbiera informacje o zasługach dla państwa polskiego Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej i wymienia jej sąsiadów wie, kiedy rozegrała się Bitwa Warszawska i kto ją wygrał wymienia mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczpospolitą 	<ul style="list-style-type: none"> zna daty uchwalenia konstytucji marcowej i kwietniowej wymienia państwa, z którymi Rzeczpospolita toczyła walki o granice wskazuje na mapie Gdynię i krótko charakteryzuje znaczenie portu w Gdyni wie, kim byli: Stefan Żeromski, Władysław Reymont, Stefan Banach, Elżbieta Barszczewska, Jerzy Rudlicki wyjaśnia pojęcia: sanacja, mniejszości narodowe, COP 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co zmieniło się w państwie polskim po przewrocie majowym wyjaśnia, jaki wpływ miał rozwój szkolnictwa na likwidację analfabetyzmu w społeczeństwie polskim omawia znaczenie zwycięstwa Polaków w Bitwie Warszawskiej dla losów wojny polsko-bolszewickiej wyjaśnia, kim byli Gabriel Narutowicz i Władysław Grabski 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polegała różnorodność narodowa społeczeństwa II Rzeczypospolitej omawia rozwój kultury i nauki polskiej w II Rzeczypospolitej uzasadnia twierdzenie, że przewrót majowy odbył się niezgodnie z zasadami demokracji charakteryzuje etapy rozwoju gospodarki polskiej w okresie II Rzeczypospolitej – reformę Grabskiego, budowę portu w Gdyni, budowę Centralnego Okręgu Przemysłowego 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje ustrój Polski przed i po przewrocie majowym
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O I WOJNIE ŚWIATOWEJ I Odrodzonej II RZECZYPOSPOLITEJ</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń mapa historyczna 	<ol style="list-style-type: none"> Zniszczenia i cierpienie – pierwsza wojna światowa. Konferencja w Paryżu – Polska znów niepodległa. Odrodzona II Rzeczpospolita. 	<p>jw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> podaje daty rozpoczęcia i zakończenia I wojny światowej – 1914, 1918 wymienia co najmniej dwa nowe rodzaje broni zastosowane na dużą skalę podczas I wojny światowej wskazuje na mapie państwa trójprzymierza i trójporozumienia 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wydarzenie, które zostało uznane za początek I wojny światowej wymienia przyczyny wybuchu I wojny światowej wyjaśnia pojęcia: trójprzymierze, trójporozumienie, wojna pozycyjna omawia rolę Józefa Piłsudskiego i Józefa Hallera w utworzeniu polskich oddziałów 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny i skutki I wojny światowej wymienia największe bitwy I wojny światowej i wskazuje ich miejsca na mapie omawia nowe rodzaje broni używane w czasie I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje działania zbrojne na froncie wschodnim i froncie zachodnim w czasie I wojny światowej wyjaśnia, jakie znaczenie dla losów I wojny światowej miała rewolucja bolszewicka w Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia wysiłek zbrojny Polaków w czasie I wojny światowej samodzielnie formułuje wypowiedź ustną na temat: Kto wygrał, a kto przegrał I wojnę światową? porównuje ustrój Polski przed i po przewrocie majowym

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej wyjaśnia, dlaczego 11 listopada obchodzimy Święto Niepodległości wie, kim byli: Ignacy Jan Paderewski, Józef Piłsudski i Roman Dmowski podaje datę podpisania traktatu wersalskiego wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej i wymienia jej sąsiadów wie, kiedy rozegrała się Bitwa Warszawska i kto ją wygrał wymienia mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczpospolitą 	biorących udział w I wojnie światowej <ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa, które zwyciężyły w I wojnie światowej wskazuje na mapie państwa, które powstały w Europie po I wojnie światowej wie, gdzie odbyła się konferencja pokojowa po I wojnie światowej, wymienia jej najważniejsze postanowienia omawia znaczenie działalności Ignacego Jana Paderewskiego i Romana Dmowskiego na zachodzie Europy i w Stanach Zjednoczonych dla sprawy odzyskania przez Polskę niepodległości zna daty uchwalenia konstytucji marcowej i kwietniowej wymienia państwa, z którymi Rzeczpospolita toczyła walki o granice wskazuje na mapie Gdynię i krótko charakteryzuje znaczenie portu w Gdyni 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje okoliczności powstania Legionów Polskich i Błękitnej Armii omawia sytuację państw uczestniczących w zaborach Polski pod koniec I wojny światowej wymienia skutki I wojny światowej dla Niemiec wie, jakie poglądy na temat odzyskania przez Polskę niepodległości miał prezydent Stanów Zjednoczonych Thomas Woodrow Wilson wyjaśnia, co zmieniło się w państwie polskim po przewrocie majowym wyjaśnia, jaki wpływ miał rozwój szkolnictwa na likwidację analfabetyzmu w społeczeństwie polskim omawia znaczenie zwycięstwa Polaków w Bitwie Warszawskiej dla losów wojny polsko-bolszewickiej 	<ul style="list-style-type: none"> podaje skutki wprowadzenia nowych rodzajów broni – gazów bojowych, czołgów, samolotów – dla przebiegu działań zbrojnych wymienia państwa, które powstały po I wojnie światowej wskazuje na mapie sąsiadów Polski wymienia polityków, którzy podczas konferencji w Paryżu mieli decydujący wpływ na przyszłość Europy wyjaśnia, na czym polegała różnorodność narodowa społeczeństwa II Rzeczypospolitej omawia rozwój kultury i nauki polskiej w okresie II Rzeczypospolitej uzasadnia twierdzenie, że przewrót majowy odbył się niezgodnie z zasadami demokracji 	

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> wie, kim byli: Stefan Żeromski, Władysław Reymont, Stefan Banach, Elżbieta Barszczewska, Jerzy Rudlicki wyjaśnia pojęcia: sanacja, mniejszości narodowe, COP 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, kim byli: Gabriel Narutowicz i Władysław Grabski 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje etapy rozwoju gospodarki polskiej w okresie II Rzeczypospolitej – reformę Grabskiego, budowę portu w Gdyni, budowę Centralnego Okręgu Przemysłowego 	

CZĘŚĆ VI. NAJWIĘKSZA WOJNA W DZIEJACH ŚWIATA

<p>22. Początek wielkiego konfliktu i wojna obronna Polski</p> <ol style="list-style-type: none"> Mussolini i Hitler. Dyktatorzy dążą do wojny. Żądania Hitlera. Bohaterska obrona granic. Uderzenie armii radzieckiej. <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń mapa historyczna karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> państwa totalitarne – Włochy i Niemcy zajęcie przez Niemcy Austrii i Czechosłowacji stosunki polsko-niemieckie przed wybuchem wojny początek II wojny światowej i wojna obronna Polski wkroczenie armii radzieckiej na ziemie polskie początek okupacji 	<p><u>27. Polska w okresie II wojny światowej.</u></p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie państwa, które dokonały agresji na Polskę; podaje charakterystyczne cechy polityki Stalina i Hitlera wobec własnych społeczeństw. 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie państwa, które dokonały agresji na Polskę wie, kim byli: Benito Mussolini, Adolf Hitler i Józef Stalin podaje datę wybuchu II wojny światowej i datę agresji ZSRR na Polskę 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny narodzin faszyzmu we Włoszech i nazizmu w Niemczech wymienia żądania Hitlera wobec Polski wskazuje na mapie tereny zajęte w 1939 r. przez Niemcy i przez Związek Radziecki wie kim byli: Józef Beck, Władysław Raginis, Tadeusz Kutrzeba, Franciszek Kleeberg wyjaśnia pojęcia: faszyzm, totalitaryzm, ewakuacja 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje politykę, jaką prowadzili dyktatorzy wobec własnych społeczeństw wymienia państwa, z którymi Polska zawarła sojusze przed wybuchem wojny wymienia najważniejsze bitwy wojny obronnej Polski ocenia postawę żołnierzy polskich podczas kampanii wrześniowej omawia status polityczny Wolnego Miasta Gdańska w dwudziestoleciu międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie formułuje wypowiedź na temat wojny obronnej Polski we wrześniu 1939 r. wymienia państwa zajęte przez Niemcy przed atakiem na Polskę wyjaśnia, na czym polegała przewaga wojsk niemieckich nad wojskami polskimi we wrześniu 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje ustroj państw totalitarnych z ustrojem II Rzeczypospolitej
---	--	---	---	---	--	--	--

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>23. Polacy pod okupacją niemiecką i radziecką</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W okupowanej Polsce. 2. Auschwitz – hańba Niemiec. 3. Los dzieci Zamojszczyzny. 4. Polacy pod okupacją radziecką. 5. Katyń. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • życie codzienne w okupowanej Polsce • obozy zagłady, getta i Holokaust • ziemie polskie pod okupacją radziecką • Katyń – symbol zbrodni stalinowskich dokonanych na Polakach 	<p>27. Polska w okresie II wojny światowej.</p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) podaje charakterystyczne cechy polityki Stalina i Hitlera wobec państw podbitych; 3) charakteryzuje życie ludności na okupowanych terytoriach Polski, z uwzględnieniem losów ludności żydowskiej; 4) omawia formy oporu społeczeństwa wobec okupantów. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje nazwy państw, które okupowały Polskę podczas II wojny światowej • wymienia Katyń jako symbol zbrodni władz radzieckich na narodzie polskim • wyjaśnia termin Holokaust, jako określenie zagłady Żydów w czasie II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, jaki los spotkał dzieci z Zamojszczyzny • wyjaśnia pojęcia: nazizm, getto, obóz zagłady, ludobójstwo • wyjaśnia, jaki los spotkał ludność polską na ziemiach okupowanych przez ZSRR • opowiada, jak wyglądało życie Polaków pod okupacją niemiecką 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia życie codzienne Żydów w getcie warszawskim • wymienia obozy zagłady wybudowane przez nazistów na ziemiach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia twierdzenie, że obozy koncentracyjne były hańbą dla Niemiec • porównuje życie codzienne Polaków pod okupacją radziecką i niemiecką • wyjaśnia, na czym polegało kłamstwo katyńskie 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie materiałów z internetu przygotowuje informacje, w jaki sposób jest pielęgnowana i chroniona pamięć o Holokauście
<p>24. Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój – powstanie warszawskie 1944 roku</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polskie Państwo Podziemne. 2. W warszawskim getcie. 3. Wybuch powstania w Warszawie. 4. Wojna i okupacja w mojej miejscowości i regionie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Polskie Państwo Podziemne • konspiracja na ziemiach polskich • powstanie w warszawskim getcie • powstanie warszawskie 	<p>27. Polska w okresie II wojny światowej.</p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) podaje charakterystyczne cechy polityki Stalina i Hitlera wobec państw podbitych; 3) charakteryzuje życie ludności na okupowanych terytoriach Polski, z uwzględnieniem losów ludności żydowskiej; 4) omawia formy oporu społeczeństwa wobec okupantów; 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje daty wybuchu powstania w getcie warszawskim i powstania warszawskiego • wie, czym była Armia Krajowa • na podstawie ilustracji w podręczniku krótko omawia przebieg powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, w jaki sposób Polacy prowadzili walkę z okupantem • wyjaśnia, w jaki sposób działało Polskie Państwo Podziemne • opowiada, jakie kary groziły Polakom za pomoc Żydom • wie, czym były Szare Szeregi 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg powstania w getcie warszawskim oraz powstania warszawskiego • na podstawie ilustracji opisuje wygląd pomnika Małego Powstańca • porównuje sposób walki oraz uzbrojenie powstańców warszawskich i żołnierzy hitlerowskich 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego doszło do wybuchu powstania warszawskiego • interpretuje słowa pieśni <i>Warszawskie dzieci</i> • wyjaśnia, jaki los spotkał ludność żydowską po likwidacji getta warszawskiego • podaje przyczyny, przebieg i skutki powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia znaczenie powstania warszawskiego dla historii Polski i Polaków

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 		5) opisuje postawę ludności cywilnej i żołnierzy powstańczej Warszawy.			<ul style="list-style-type: none"> • własnymi słowami opowiada, na czym polega działalność konspiracyjna 		
<p>25. Polacy na frontach II wojny światowej</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Epopeja polskich lotników. 2. Marynarze z ORP „Orzeł”. 3. Od Narwiku do Monte Cassino. <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • polscy lotnicy w bitwie o Anglię • marynarze z ORP „Orzeł” • udział polskich żołnierzy w bitwach II wojny światowej – od Narwiku do Monte Cassino • udział Polaków w wojnie na frontach zachodnim i wschodnim • zakończenie wojny i zdobycie Berlina 	Temat spoza PP	<ul style="list-style-type: none"> • podaje co najmniej dwa przykłady walki żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej • wie, kim byli: generał Władysław Sikorski i generał Władysław Anders 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, czym wstawił się Dywizjon 303 • opisuje szlak bojowy Armii Polskiej na Bliskim Wschodzie i II Korpusu Polskiego pod dowództwem generała Andersa • wymienia polskie oddziały biorące udział u boku armii radzieckiej w szturmie na Berlin w 1945 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie mapy w podręczniku omawia główne szlaki bojowe wojsk polskich i wymienia główne miejsca bitew • wymienia polskie jednostki wojskowe utworzone na terenie ZSRR • opowiada o losach okrętu podwodnego ORP „Orzeł” 	<ul style="list-style-type: none"> • zna słowa pieśni <i>Czerwone maki na Monte Cassino</i> i wie, jakie wydarzenia upamiętnia ten utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie ocenia udział wojsk polskich w bitwach na frontach II wojny światowej
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O WYDARZENIACH II WOJNY ŚWIATOWEJ</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	<ol style="list-style-type: none"> 22. Początek wielkiego konfliktu i wojna obronna Polski. 23. Polacy pod okupacją niemiecką i radziecką. 24. <i>Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój</i> – powstanie warszawskie 1944 roku. 25. Polacy na frontach II wojny światowej. 	jw.	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwa, które dokonały agresji na Polskę • wie, kim byli: Benito Mussolini, Adolf Hitler i Józef Stalin • podaje datę rozpoczęcia II wojny światowej i datę agresji ZSRR na Polskę • podaje nazwy państw, które okupowały Polskę w czasie II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny narodzin faszyzmu we Włoszech i nazizmu w Niemczech • wymienia żądania Hitlera wobec Polski • wskazuje na mapie tereny zajęte w 1939 r. przez Niemcy i przez Związek Radziecki • wie, kim byli: Józef Beck, Władysław Raginis, Tadeusz Kutrzeba, Franciszek Kleeberg 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje politykę, jaką prowadzili dyktatorzy wobec własnych społeczeństw • wymienia państwa, z którymi Polska zawarła sojusz wojskowy przed wybuchem wojny • wymienia najważniejsze bitwy wojny obronnej Polski • ocenia postawę żołnierzy polskich podczas kampanii wrześniowej 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie formułuje wypowiedź na temat wojny obronnej Polski we wrześniu 1939 r. • wymienia państwa zajęte przez Niemcy przed atakiem na Polskę • wyjaśnia, na czym polegała przewaga wojsk niemieckich nad wojskami polskimi podczas wojny obronnej we wrześniu 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustroj państw totalitarnych z ustrojem II Rzeczypospolitej • na podstawie materiałów z internetu przygotowuje informacje, w jaki sposób jest chroniona pamięć o Holokauście

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> wymienia Katyń jako symbol zbrodni władz radzieckich na narodzie polskim wyjaśnia termin Holokaust, jako określenie zagłady Żydów w czasie II wojny światowej podaje daty wybuchu powstania w getcie warszawskim i powstania warszawskiego wie, czym była Armia Krajowa na podstawie ilustracji w podręczniku krótko omawia przebieg powstania warszawskiego podaje co najmniej dwa przykłady walki żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej wie, kim byli: generał Władysław Sikorski i generał Władysław Anders 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: faszyzm, totalitaryzm, ewakuacja opowiada, jaki los spotkał dzieci z Zamojszczyzny wyjaśnia pojęcia: nazizm, getto, obóz zagłady, ludobójstwo wyjaśnia, jaki los spotkał ludność polską na ziemiach okupowanych przez ZSRR opowiada, jak wyglądało życie Polaków pod okupacją niemiecką opowiada, w jaki sposób Polacy prowadzili walkę z okupantem wyjaśnia, w jaki sposób działało Polskie Państwo Podziemne opowiada, jakie kary groziły Polakom za pomoc Żydom wie, czym były Szare Szeregi wie, czym wstawił się Dywizjon 303 opisuje szlak bojowy Armii Polskiej na Bliskim Wschodzie i II Korpusu Polskiego pod dowództwem generała Andersa 	<ul style="list-style-type: none"> omawia status polityczny Wolnego Miasta Gdańska w dwudziestoleciu międzywojennym na podstawie ilustracji omawia życie codzienne Żydów w getcie warszawskim wymienia obozy zagłady wybudowane przez nazistów na ziemiach polskich omawia przebieg powstania w getcie warszawskim oraz powstania warszawskiego na podstawie ilustracji opisuje wygląd pomnika Małego Powstańca porównuje sposób walki i uzbrojenie powstańców warszawskich i żołnierzy hitlerowskich własnymi słowami opowiada, na czym polega działalność konspiracyjna na podstawie mapy w podręczniku omawia główne szlaki bojowe wojsk polskich i wymienia główne miejsca bitew 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia twierdzenie, że obozy koncentracyjne były hańbą dla Niemiec porównuje życie codzienne Polaków pod okupacją radziecką i niemiecką wyjaśnia, na czym polegało kłamstwo katyńskie wyjaśnia, dlaczego doszło do wybuchu powstania warszawskiego interpretuje słowa pieśni <i>Warszawskie dzieci</i> wyjaśnia, jaki los spotkał ludność żydowską po likwidacji getta warszawskiego podaje przyczyny, przebieg i skutki powstania warszawskiego zna słowa pieśni <i>Czerwone maki na Monte Cassino</i> i wie, jakie wydarzenia upamiętnia ten utwór 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia znaczenie powstania warszawskiego dla historii Polski i Polaków samodzielnie ocenia udział wojsk polskich w bitwach na frontach II wojny światowej

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ VII. POLSKA I ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ							
26. Świat podzielony 1. Spotkanie wielkiej trójki. 2. Żelazna kurtyna dzieli Europę. 3. Świat w czasach zimnej wojny. 4. Europa Środkowa pod rządami komunistów. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> • Europa po II wojnie światowej – decyzje wielkiej trójki • podział Europy na strefy wpływów – żelazna kurtyna • zimna wojna i wyścig zbrojeń • państwa europejskie pod rządami komunistów 	Temat spoza PP	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie świata dwa mocarstwa rywalizujące podczas zimnej wojny • podaje datę zakończenia II wojny światowej • wie, kim byli: Winston Churchill, Józef Stalin, Franklin Delano Roosevelt • wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń po II wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: zimna wojna, wielka trójka, żelazna kurtyna, bomba atomowa, supermocarstwa, kryzys kubański, strefy okupacyjne • wskazuje na mapie państwa, które po II wojnie światowej znalazły się w strefie wpływów ZSRR • opisuje podział Niemiec dokonany po II wojnie światowej • wymienia państwa Europy Środkowej, w których doszło do wystąpień wolnościowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia konflikty zbrojne, które toczyły się z udziałem supermocarstw po II wojnie światowej i wskazuje na mapie obszary tych konfliktów • wie, kim byli Nikita Chruszczow i John Fitzgerald Kennedy 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu źródłowego opisuje skutki wybuchu bomby atomowej • opisuje przebieg kryzysu kubańskiego • wyjaśnia, dlaczego w państwach Europy Środkowej dochodziło do wystąpień wolnościowych 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji i informacji w podręczniku opisuje przebieg wydarzeń w 1956 r. w Budapeszcie i w 1968 r. w Pradze
27. Polska i Polacy po 1945 roku 1. Nowe granice, nowa Polska. 2. Odbudowa kraju ze zniszczeń wojennych.	<ul style="list-style-type: none"> • granice Polski po II wojnie światowej • Polska Rzeczpospolita Ludowa • odbudowa gospodarcza kraju 	28. Polska Rzeczpospolita Ludowa. Uczeń: 1) wskazuje na mapie granice Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i wymienia jej sąsiadów;	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie granice PRL i wymienia jej sąsiadów • podaje lata 1945–1989 jako okres komunistycznych rządów w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady zakładów przemysłowych wybudowanych po II wojnie światowej (Nowa Huta, Żerań, Ursus) • wyjaśnia skrót PZPR 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji w podręczniku omawia najważniejsze cechy sztuki socrealistycznej • wyjaśnia, na czym polegały przemiany gospodarcze i społeczne w Polsce po II wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia niektóre wydarzenia z historii PRL (wybory do Sejmu Ustawodawczego, powstanie PZPR) i potrafi uzasadnić swoją ocenę 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie informacji z podręcznika i mapy omawia zmiany granic Polski w wyniku II wojny światowej

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>3. Przemiany społeczne i gospodarcze w PRL.</p> <p>4. Kultura PRL.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • życie codzienne w Polsce pod rządami partii komunistycznej • socrealizm i kultura w PRL 	<p>2) opowiada o Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, używając pojęć: odbudowa zniszczeń wojennych, awans społeczny, likwidacja analfabetyzmu, planowanie centralne, zależność od ZSRR, dyktatura partii komunistycznej, cenzura.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje kilka informacji na temat odbudowy kraju ze zniszczeń wojennych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: socrealizm, cenzura, planowanie centralne, kult jednostki • wymienia i wskazuje na mapie ziemie, które zostały przyłączone do Polski po II wojnie światowej • podaje najważniejsze cechy ustroju socjalistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zmiany, jakie zaszły w edukacji i opiece zdrowotnej w czasach PRL 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie klasy robotniczej w społeczeństwie i kulturze państwa socjalistycznego • wymienia Józefa Stalina w kontekście kultu jednostki 	
<p>28. Trudna droga do wolności</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Protesty społeczeństwa. 2. Jan Paweł II – powiew nadziei. 3. Stan wojenny. 4. Obrady okrągłego stołu. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • protesty społeczeństwa w latach: 1956, 1968, 1970 i 1976 • wybór Karola Wojtyły na papieża • narodziny „Solidarności” • wprowadzenie stanu wojennego • obrady okrągłego stołu • pierwsze częściowo wolne wybory w roku 1989 	<p>28. Polska Rzeczpospolita Ludowa.</p> <p>Uczeń:</p> <p>2) opowiada o Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, używając pojęcia: opozycja demokratyczna.</p> <p>29. „Solidarność” i powstanie III Rzeczypospolitej.</p> <p>Uczeń:</p> <p>1) wskazuje na mapie III Rzeczpospolitą i jej sąsiadów;</p> <p>2) opisuje powstanie i działania „Solidarności”, używając określeń: strajk, walka bez przemocy, stan wojenny, okrągły stół;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych • wie, z jakimi wydarzeniami są związane postacie – Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Tadeusz Mazowiecki, Jan Paweł II • podaje rok wprowadzenia stanu wojennego • własnymi słowami wyjaśnia, czym był NSZZ „Solidarność” 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia miejsca i daty wystąpień społeczeństwa przeciwko władzy w PRL • wyjaśnia pojęcia i terminy: stan wojenny, ZOMO, internowanie, okrągły stół, strajk • wyjaśnia, czym zajmował się w czasach PRL aparat bezpieczeństwa • podaje datę wyboru Karola Wojtyły na papieża • wymienia najważniejsze wydarzenia stanu wojennego • potrafi rozwinąć skrót NSZZ 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakich metod używały władze do tłumienia protestów w czasach PRL • omawia przyczyny i skutki protestów robotników i studentów w czasach PRL • omawia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie polskim po pierwszej wizycie Jana Pawła II w ojczyźnie • wymienia najważniejsze postanowienia obrad okrągłego stołu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny, przebieg i skutki obrad okrągłego stołu • wyjaśnia, dlaczego socjalizm rozczarował społeczeństwo polskie • uzasadnia, dlaczego rok 1989 uznajemy za koniec okresu PRL w dziejach Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego przemiany zachodzące w Polsce po 1989 r. nazywamy bezkrwawą rewolucją

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O POLSCE I ŚWIECIE PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	26. Świat podzielony. 27. Polska i Polacy po 1945 roku. 28. Trudna droga do wolności.	3) wyjaśnia, jakie najważniejsze zmiany zaszły w Polsce w 1989 r. jw.	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie świata dwa mocarstwa rywalizujące podczas zimnej wojny • podaje datę zakończenia II wojny światowej • wie, kim byli: Winston Churchill, Józef Stalin, Franklin Delano Roosevelt • wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń po II wojnie światowej • wskazuje na mapie granice PRL i wymienia jej sąsiadów • podaje lata 1945–1989 jako okres komunistycznej władzy w Polsce • podaje kilka informacji na temat odbudowy Polski ze zniszczeń wojennych • podaje datę pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje znak graficzny „Solidarności” • wyjaśnia pojęcia: zimna wojna, wielka trójka, żelazna kurtyna, bomba atomowa, supermocarstwa, kryzys kubański, strefy okupacyjne • wskazuje na mapie państwa, które po II wojnie światowej znalazły się w strefie wpływów ZSRR • opisuje podział Niemiec dokonany po II wojnie światowej • wymienia państwa Europy Środkowej, w których w drugiej połowie XX w. doszło do wystąpień wolnościowych • podaje przykłady zakładów przemysłowych wybudowanych w Polsce po II wojnie światowej (Nowa Huta, Żerań, Ursus) • wyjaśnia skrót PZPR 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia konflikty zbrojne, jakie toczyły się z udziałem supermocarstw po II wojnie światowej, i wskazuje obszary tych konfliktów na mapie • wie, kim byli: Nikita Chruszczow i John Fitzgerald Kennedy • na podstawie ilustracji w podręczniku omawia najważniejsze cechy sztuki socrealistycznej • wyjaśnia, na czym polegały przemiany gospodarcze i społeczne w Polsce po II wojnie światowej • omawia zmiany, jakie zaszły w edukacji i opiece zdrowotnej w czasach PRL • wyjaśnia, jakich metod używały władze do tłumienia protestów społecznych w czasach PRL 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu źródłowego opisuje skutki wybuchu bomby atomowej • opisuje przebieg kryzysu kubańskiego • wyjaśnia, dlaczego w drugiej połowie XX w. w państwach Europy Środkowej dochodziło do wystąpień wolnościowych • ocenia niektóre wydarzenia z historii PRL (wybory do Sejmu Ustawodawczego, powstanie PZPR) i potrafi uzasadnić swoją ocenę • omawia znaczenie klasy robotniczej w społeczeństwie oraz kulturze państwa socjalistycznego • wymienia Józefa Stalina w kontekście kultu jednostki • omawia przyczyny, przebieg i skutki obrad okrągłego stołu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji i informacji w podręczniku opisuje przebieg wydarzeń w 1956 r. w Budapeszcie i w 1968 r. w Pradze • na podstawie informacji z podręcznika i mapy omawia zmiany granic Polski w wyniku II wojny światowej • uzasadnia, dlaczego przemiany zachodzące w Polsce po 1989 r. nazywamy bezkrwawą rewolucją

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • wie, z jakimi wydarzeniami są związane postacie – Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Tadeusz Mazowiecki, Jan Paweł II • podaje rok wprowadzenia stanu wojennego • własnymi słowami wyjaśnia, czym był NSZZ „Solidarność” 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: socrealizm, cenzura, planowanie centralne, kult jednostki • wymienia i wskazuje na mapie ziemie, które zostały przyłączone do Polski po II wojnie światowej • podaje najważniejsze cechy ustroju socjalistycznego • wymienia miejsca i daty wystąpień społeczeństwa przeciwko władzy w PRL • wyjaśnia pojęcia i terminy: stan wojenny, ZOMO, internowanie, okragły stół, strajk • wyjaśnia, czym zajmował się w czasach PRL aparat bezpieczeństwa • podaje datę wyboru Karola Wojtyły na papieża • wymienia najważniejsze wydarzenia stanu wojennego • potrafi rozwinąć skrót NSZZ • rozpoznaje znak graficzny „Solidarności” 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny i skutki protestów robotników i studentów w okresie PRL • omawia zmiany, które zaszły w społeczeństwie polskim po pierwszej wizycie Jana Pawła II w ojczyźnie • wymienia najważniejsze postanowienia obrad okrągłego stołu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego socjalizm rozczarował społeczeństwo polskie • uzasadnia, dlaczego rok 1989 uznajemy za koniec okresu PRL w dziejach Polski 	

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>29. III Rzeczpospolita – życie w państwie demokratycznym</p> <ol style="list-style-type: none"> Zasady demokracji. Instytucje demokratyczne w Polsce. Moja konstytucja. Jakie mam prawa i obowiązki jako obywatel. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> demokracja kiedyś i dziś instytucje demokratyczne w państwie polskim: Prezydent RP, sejm i senat, Rada Ministrów, sądy i trybunały, władze samorządowe <i>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</i> prawa i obowiązki obywatela 	<p>4. Państwo.</p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w czym wyraża się demokratyczny charakter państwa polskiego; wymienia organy władzy w Rzeczypospolitej Polskiej: parlament, prezydent, rząd, sądy i omawia najważniejszą funkcję każdego z tych organów w systemie politycznym; podaje przykłady praw i obowiązków obywateli Rzeczypospolitej Polskiej; omawia wybrane prawa dziecka i podaje, gdzie można się zwrócić, gdy są one łamane. 	<ul style="list-style-type: none"> własnymi słowami wyjaśnia pojęcie demokracji wymienia konstytucję jako zbiór najważniejszych praw i zasad w państwie wie, czym się zajmuje Rzecznik Praw Dziecka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co oznacza, że wszyscy jesteśmy równi wobec prawa wymienia prawa i obowiązki obywateli zna instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej wie, kto uchwała prawo w Rzeczypospolitej Polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia skład polskiego parlamentu – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i Senat Rzeczypospolitej Polskiej (Zgromadzenie Narodowe jako forma wspólnych obrad obu izb) wie, kto w Polsce sprawuje władzę sądowniczą wyjaśnia, jaką funkcję w państwie pełni samorząd potrafi powiedzieć, jaką funkcję w państwie polskim pełni prezydent wyjaśnia, co znajduje się w preambule <i>Konstytucji RP</i> formułuje wypowiedź na temat ustroju państwa polskiego, używając pojęć: wolne wybory, wolność słowa, wolne media, konstytucja 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie fragmentu tekstu źródłowego odpowiada na pytania: Do kogo należy władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej? Czego strzeże Rzeczpospolita? Co jest najważniejszym prawem Rzeczypospolitej? krótko charakteryzuje instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia ustrój panujący we współczesnej Polsce w porównaniu z ustrojem PRL

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>30. Współczesne społeczeństwo</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wielkie zmiany w gospodarce i w społeczeństwie Polski. 2. Znaczenie pracy. 3. Organizacja pracy i jej efekty. 4. Społeczeństwo jak rzeka. 5. Działanie dla wspólnego dobra. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • zmiany w gospodarce i w społeczeństwie po roku 1989 • prywatyzacja przedsiębiorstw • praca jako dobro, problem bezrobocia • dlaczego ważna jest organizacja pracy • grupy społeczne • organizacje i stowarzyszenia, działalność prospołeczna 	<p>5. <u>Społeczeństwo.</u> Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia znaczenie pracy w życiu człowieka i dostrzega jej społeczny podział; 2) opisuje różne grupy społeczne, wskazuje ich role w społeczeństwie; 3) podaje przykłady ważnych problemów współczesnej Polski, korzystając z różnych źródeł informacji (od osób dorosłych, z prasy, radia, telewizji, internetu). 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia niektóre zmiany, jakie zaszły w polskim społeczeństwie po roku 1989 • własnymi słowami wyjaśnia pojęcie bezrobocia • podaje dwa przykłady grup społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie grupy społecznej • wie, czym charakteryzuje się postawa prospołeczna • podaje przykłady organizacji pracy i jej efekty • wyjaśnia, czym jest prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady stowarzyszeń, fundacji i instytucji pozarządowych, działających dla wspólnego dobra • formułuje wypowiedź, w której uzasadnia, że należy szanować pracę swoją i innych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zmiany w polskiej gospodarce, które zaszły po roku 1989 • własnymi słowami przedstawia społeczne skutki bezrobocia 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady różnych społeczeństw, w których ludzie nie są równi i mają różne prawa
<p>31. Ojczyzna bliska i odległa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polska domem wielu narodów. 2. Polacy w swojej ojczyźnie. 3. Polacy w świecie. 4. Polonia – z bliska i z daleka. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa świata • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • mniejszości narodowe i mniejszości etniczne • Polska jako ojczyzna wszystkich Polaków • patriotyzm lokalny • Polacy w innych krajach – Polonia 	<p>1. <u>Ojczyzna.</u> Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia i tłumaczy znaczenie miejsc ważnych dla pamięci narodowej; 3) wymienia mniejszości narodowe i etniczne żyjące w Polsce i na wybranych przykładach opisuje ich kulturę i tradycje oraz wymienia miejsca największych skupisk Polaków na świecie. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia co najmniej dwie mniejszości narodowe i dwie mniejszości etniczne żyjące w Polsce • wymienia miejsca ważne w historii Polski • wyjaśnia pojęcie Polonii 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie miejsca zamieszkałe przez mniejszości narodowe i etniczne • wymienia państwa, w których znajdują się największe skupiska Polonii 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jaki procent mieszkańców Polski stanowią mniejszości narodowe • omawia przyczyny polityczne i ekonomiczne, które zmuszały lub zmuszają Polaków do emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, jakie prawa przysługują mniejszościom narodowym w Polsce • potrafi przedstawić informacje na temat miejsc pamięci narodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację mniejszości narodowych we współczesnej Polsce i w II Rzeczypospolitej

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
32. Polska w Unii Europejskiej <ol style="list-style-type: none"> Co to jest Unia Europejska. Jesteśmy w Unii Europejskiej. Zmieniona, nowocześniejsza Polska. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń mapa Unii Europejskiej karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> powstanie Unii Europejskiej Polacy w Unii Europejskiej życie codzienne we współczesnej Polsce 	<p>6. Wspólnota europejska.</p> <p>Uczeń opowiada o uczestnictwie Polski we wspólnocie europejskiej, używając pojęć: Unia Europejska, europejska solidarność, stosunki międzynarodowe oraz rozpoznaje symbole unijne: flagę, hymn Unii Europejskiej (<i>Oda do Radości</i>).</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje symbole unijne – flagę i hymn Unii Europejskiej podaje rok wstąpienia Polski do Unii Europejskiej wie, jaka jest wspólna waluta części państw europejskich 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa założycielskie Unii Europejskiej wie, czym jest strefa Schengen wyjaśnia czym są Parlament Europejski i Komisja Europejska 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się pojęciami i terminami: Unia Europejska, europejska solidarność, stosunki międzynarodowe opowiada o uczestnictwie Polski w Unii Europejskiej i o zmianach, jakie zaszły w naszym kraju od 2004 r. wymienia korzyści i obowiązki, które wynikają z członkostwa w Unii wyjaśnia, na czym polega zachowanie suwerenności przez państwa członkowskie Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie mapy wymienia państwa należące do Unii Europejskiej podaje przyczyny utworzenia Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację na temat jednego z państw kandydujących do Unii Europejskiej
33. Współczesne państwa i organizacje międzynarodowe – ONZ i NATO <ol style="list-style-type: none"> Ustroje polityczne we współczesnym świecie. Organizacja Narodów Zjednoczonych. Nasi sojusznicy i nasze bezpieczeństwo w NATO. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> ustrój republikański a monarchia działalność ONZ NATO – geneza sojuszu, kraje członkowskie 	<p>Temat spoza PP</p>	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice pomiędzy ustrojem republikańskim a monarchią wymienia co najmniej jedno państwo europejskie, które jest monarchią wymienia co najmniej jedno państwo europejskie o ustroju republikańskim potrafi rozwinąć skrót ONZ wie, czym jest NATO 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie są cele działania ONZ wie, czym zajmuje się UNICEF wyjaśnia pojęcia: filantrop, filantropia wyjaśnia, jakie są główne cele działalności NATO 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje działalność ONZ wyjaśnia, dlaczego członkostwo w NATO jest korzystne dla Polski rozpoznaje flagi ONZ i NATO 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega działalność filantropijna wie, jakie cechy charakterystyczne ma dyktatura, podaje przykłady państw rządzonych przez dyktatorów 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie internetu, prasy, informacji telewizyjnych przygotowuje wypowiedź na temat misji, w których uczestniczą wojska ONZ na świecie

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>34. Jaki jest współczesny świat</p> <ol style="list-style-type: none"> Co to jest globalizacja? Rewolucja technologiczna. Rozwój kultury masowej. Wpływ człowieka na przyrodę. Następstwa globalizacji. Problemy świata na początku XXI wieku. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń karta pracy 	<ul style="list-style-type: none"> pozytywne i negatywne skutki globalizacji znaczenie technologii w naszym współczesnym życiu, rewolucja technologiczna kultura masowa wpływ człowieka na przyrodę zagrożenia współczesnego świata: bieda, głód, brak dostępu do wody, opieki medycznej i edukacji, konflikty zbrojne i rozwarstwienie społeczne 	<p><u>IV. Zainteresowanie problematyką społeczną.</u> Uczeń ma nawyk dociekania w kontekście społecznym – zadaje pytania: Dlaczego jest tak, jak jest? i Czy mogłoby być inaczej? oraz próbuje odpowiedzieć na te pytania.</p> <p><u>7. Problemy ludzkości.</u> Uczeń: 1) wyjaśnia, co oznacza powiedzenie „świat stał się mniejszy” i wskazuje przyczyny tego zjawiska; 2) opisuje i ocenia na przykładach wpływ techniki na środowisko naturalne i życie człowieka; 3) wymienia korzyści i niebezpieczeństwa korzystania z mediów elektronicznych; 4) opowiada o przejawach nędzy na świecie oraz formułuje własną opinię o działaniach pomocowych podejmowanych przez państwa lub organizacje pozarządowe;</p>	<ul style="list-style-type: none"> własnymi słowami wyjaśnia pojęcie globalizacji wymienia co najmniej kilku twórców kultury masowej wie, na czym polega efekt cieplarniany rozumie, dlaczego musimy chronić otaczającą nas przyrodę 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady wpływu techniki na życie człowieka wyjaśnia własnymi słowami powiedzenie „świat stał się mniejszy” wymienia przykładowe problemy świata XXI w. opowiada o przyczynach i skutkach globalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, kogo nazywamy antyglobalistami podaje przykłady zmian, jakie zaszły w życiu codziennym ludzi w czasie ostatnich 100 lat podaje przykłady produktów i marek o globalnym zasięgu wyjaśnia, na czym polega rewolucja technologiczna własnymi słowami wyjaśnia, czym jest kultura masowa, podaje przykłady twórców kultury masowej 	<ul style="list-style-type: none"> aktywnie bierze udział w dyskusji na temat współczesnego świata i potrafi uzasadnić swoje zdanie podaje przykłady zmian w przyrodzie, jakie spowodował swoją działalnością człowiek wyjaśnia, czym zajmują się organizacje ekologiczne, w tym Greenpeace 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację na temat ochrony przyrody i działań, jakie może podjąć każdy człowiek, aby chronić środowisko

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		5) wyjaśnia na przykładach przyczyny i następstwa konfliktów zbrojnych na świecie.					
POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O WSPÓŁCZESNEJ POLSCE I WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE Środki dydaktyczne: <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	29. III Rzeczpospolita – życie w państwie demokratycznym. 30. Współczesne społeczeństwo. 31. Ojczyzna bliska i odległa. 32. Polska w Unii Europejskiej. 33. Współczesne państwa i organizacje międzynarodowe – ONZ i NATO. 34. Jaki jest współczesny świat.	jw.	<ul style="list-style-type: none"> • własnymi słowami wyjaśnia pojęcie demokracji • wymienia konstytucję jako zbiór najważniejszych praw i zasad w państwie • wie, czym się zajmuje Rzecznik Praw Dziecka • wymienia niektóre zmiany w polskim społeczeństwie, jakie zaszły po roku 1989 • własnymi słowami wyjaśnia pojęcie bezrobocia • podaje dwa przykłady grup społecznych • wymienia co najmniej dwie mniejszości narodowe i dwie mniejszości etniczne żyjące w Polsce • wymienia miejsca ważne w historii Polski • wyjaśnia pojęcie Polonii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co oznacza, że w Polsce wszyscy jesteśmy równi wobec prawa • wymienia prawa i obowiązki obywateli polskich • zna instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej • wie, kto uchwała prawo w Rzeczypospolitej polskiej • wyjaśnia pojęcie grupy społecznej • wie, czym charakteryzuje się postawa prospołeczna • podaje przykłady organizacji pracy i jej efekty • tłumaczy, czym jest prywatyzacja przedsiębiorstw 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia skład polskiego parlamentu – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i Senat Rzeczypospolitej Polskiej (Zgromadzenie Narodowe jako forma wspólnych obrad obu izb) • wie, kto w Polsce sprawuje władzę sądowniczą • wyjaśnia, jaką funkcję w państwie polskim pełni samorządy • potrafi powiedzieć, jaką funkcję w państwie polskim pełni prezydent • wyjaśnia, co znajduje się w preambule <i>Konstytucji RP</i> • formułuje wypowiedź na temat ustroju państwa polskiego, używając pojęć: wolne wybory, wolność słowa, wolne media, konstytucja 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie fragmentu tekstu źródłowego odpowiada na pytania: Do kogo należy władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej? Czego strzeże Rzeczpospolita? Co jest najważniejszym prawem Rzeczypospolitej? • krótko charakteryzuje instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej • wymienia zmiany gospodarcze, które zaszły w Polsce po roku 1989 • własnymi słowami przedstawia społeczne skutki bezrobocia 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia ustroj panujący we współczesnej Polsce w porównaniu z ustrojem PRL • podaje przykłady różnych społeczeństw, w których ludzie nie są sobie równi i mają różne prawa • porównuje sytuację mniejszości narodowych we współczesnej Polsce i w II Rzeczypospolitej • przygotowuje prezentację na temat jednego z państw kandydujących do Unii Europejskiej

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje symbole unijne – flagę i hymn Unii Europejskiej podaje rok wstąpienia Polski do Unii Europejskiej wie, jaka jest wspólna waluta części państw europejskich wskazuje różnice pomiędzy ustrojem republikańskim a monarchią wymienia co najmniej jedno państwo europejskie, które jest monarchią wymienia co najmniej jedno państwo europejskie o ustroju republikańskim potrafi rozwinąć skrót ONZ wie, czym jest NATO własnymi słowami wyjaśnia pojęcie globalizacji wymienia co najmniej kilku twórców kultury masowej wie, na czym polega efekt cieplarniany rozumie, dlaczego musimy chronić otaczającą nas przyrodę 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie miejsca zamieszkania przez mniejszości narodowe i etniczne w Polsce wymienia państwa, w których znajdują się największe skupiska Polonii wymienia państwa założycielskie Unii Europejskiej wie, czym jest strefa Schengen wyjaśnia czym są Parlament Europejski i Komisja Europejska wyjaśnia, jakie są cele działania ONZ wie, czym zajmuje się UNICEF wyjaśnia pojęcia: filantrop, filantropia wyjaśnia, jakie są główne cele działalności NATO wymienia przykłady wpływu techniki na życie człowieka wyjaśnia własnymi słowami powiedzenie „świat stał się mniejszy” wymienia przykładowe problemy świata XXI w. 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady stowarzyszeń, fundacji i instytucji pozarządowych, działających dla wspólnego dobra formułuje wypowiedź, w której uzasadnia, że należy szanować pracę swoją i innych wie, jaki procent mieszkańców Polski stanowią mniejszości narodowe omawia przyczyny polityczne i ekonomiczne, które zmuszały lub zmuszają Polaków do emigracji posługuje się pojęciami: Unia Europejska, europejska solidarność, stosunki międzynarodowe opowiada o uczestnictwie Polski w Unii Europejskiej i o zmianach, jakie zaszły w naszym kraju od 2004 r. wymienia korzyści i obowiązki, które wynikają z członkostwa w Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada, jakie prawa przysługują mniejszościom narodowym w Polsce potrafi przedstawić informacje na temat polskich miejsc pamięci narodowej na podstawie mapy wymienia państwa należące do Unii Europejskiej podaje przyczyny utworzenia Unii Europejskiej wyjaśnia, na czym polega działalność filantropijna wie, jakie cechy charakterystyczne ma dyktatura, podaje przykłady państw rządzonych przez dyktatorów aktywnie bierze udział w dyskusji na temat współczesnego świata i potrafi uzasadnić swoje zdanie podaje przykłady zmian w przyrodzie, które spowodował swoją działalnością człowiek 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie internetu, prasy, informacji telewizyjnych przygotowuje wypowiedź na temat misji, w których uczestniczą wojska ONZ na świecie przygotowuje prezentację na temat ochrony przyrody i działań, jakie może podjąć każdy człowiek, aby chronić środowisko

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> opowiada o przyczynach i skutkach globalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega zachowanie suwerenności przez państwa członkowskie Unii Europejskiej charakteryzuje działalność ONZ wyjaśnia, dlaczego członkostwo w NATO jest korzystne dla Polski rozpoznaje flagi ONZ i NATO wyjaśnia, kogo nazywamy antyglobalistami podaje przykłady zmian, jakie zaszły w życiu codziennym ludzi w czasie ostatnich 100 lat podaje przykłady produktów i marek o globalnym zasięgu wyjaśnia, na czym polega współczesna rewolucja technologiczna własnymi słowami wyjaśnia, czym jest kultura masowa, podaje przykłady twórców kultury masowej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym zajmują się organizacje ekologiczne, w tym Greenpeace 	